

קובץ גליונות מהדורה מיוחדת

מוסף מיוחד בנושאי כלכלה ופיננסים לקראת סוף שנת המס
הפקה: מערכת "קובץ גליונות"
053-3145900 מ"ל: k.gilyonot@gmail.com

דמי חנוכה בשווי
100,000 ₪

סוכן ביטוח
משה
וינברגר

'קובץ גליונות' בשיתוף ארגון 'בנקל':

חוסכים בטוח מחתנים בנקל!

בנקל
 בלי חובות • בלי חובות
 בהסמכת הראי"ה רבי יצחק אייזיק שניידר

03-3131313 | benakel.org | עמדות 'נדרים פלוס' - 'בנקל'

מבצע ענק לאמירת פרקי תהילים

מערכת "קובץ גליונות" במיזם ייחודי לזכות ולישועת עם ישראל

הגרלה מיוחדת נושאת פרסים

מתקיימת מדי שבוע

בין כל מי שיאמר במהלך השבת
לפחות 10 פרקי תהילים,

כל אחד זכאי להכנס להגרלה פעם אחת בלבד,

בהגרלה 3 קטגוריות של פרסים:

יִלְדִים
וְיִלְדוֹת

נערוֹת
(מגיל בת מצוה)

בחוֹרִים
(מגיל בר מצוה)

יש לשלוח לכתובת המייל k.gilyonot@gmail.com

שם הקורא, גיל, כתובת, עיר, ומס' פלאפון

ניתן לעדכן ע"י שליחת הודעה דרך מכשירי האשראי

שבבתי הכנסת, יש לחפש קופה ע"ש קובץ גליונות

וכן במס' 054.8449793

ניתן לעדכן מדי שבוע החל ממוצ"ש ועד ליום ראשון בשעה 12 בצהריים

שמות הזוכים יפורסמו מדי שבוע ב"קובץ גליונות"

וכן ניתן לתרום ספרים, משחקים או פרסים
עבור ההגרלות המתקיימות מדי שבוע
בין מאות המשתתפים

למעוניינים להקדיש את קריאת התהילים מדי שבת
לרפואה שלמה או לעילוי נשמת יש לפנות למערכת במס'
053-3145900 או במייל: k.gilyonot@gmail.com

מעמד שנוכה לישועה גדולה ונחת מהילדים

ועל ישועה

מון הגה"צ רבי **שמעון גלאי** שליט"א

יחד עם תשב"ר ילדי קרן ההסעות

במעמד תפילה ותחינה

על קברו של מון ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל
ביום השנה לפטירתו, ערב נר ראשון של חנוכה

ממשיכים את מהפכת התשובה!

אריה מרגלית אסף 600 סביבונים ב-19 שנים

הוא אסף עששיות, כובעים ואפילו תרנגולות, אבל כשהחל לאסוף סביבונים גילה שמדובר בעסק אחר לגמרי, הרבה יותר משודרג, חי ומתוחכם. באמתחתו סביבוני עץ, מתכת, קריסטל, וכמובן גם סביבונים מתוחכמים למדי.

אריה מרגלית הספיק לצבור מעל 600 סביבונים ב-19 שנים שבהן הוא מטפח את התחביב הייחודי שלו. מרגלית, הנחשב לאחד מאספני הסביבונים הוותיקים בארץ, מנסה להסביר את 'חיידק' האספנות: "מדובר בעולם ומלואו. ככול שנכנסים יותר לעובי הקורה, כך מתאהבים יותר. אספנות זה עניין של אופי, ומי שאוסף פעם אחת - ימשיך כנראה לאסוף כל החיים".

מרגלית, חיפאי, הוא יועץ מומחה למדידות אנליטיות בתחום הכימיה. עוד מנעוריו הוא התחיל לאסוף: "זה התחיל עוד בנעוריי כשאספתי עששיות, כובעים ואפילו תרנגולות. אבל הסביבונים זה עסק אחר לגמרי. מלבד העובדה שאני אוהב דברים צבעוניים ומסתובבים, אני איש של מדידות. כך שהמדע שעומד מאחורי עולם הסביבונים כמו מסה, משטח עבודה, ומרכז הכובד, לא פחות מעניין אותי".

האוסף המגוון והמעניין של מרגלית מונה מעל 600 סביבונים, (כשהגעת ל-600 סביבונים הפסקתי לספור) בהם סביבוני עץ, מתכת, עופרת, קריסטל וזכוכית, כמו גם סביבונים אחרים. האוסף כולל גם סביבונים ייחודיים: סביבון שמסתובב כשהוא תלוי באוויר, סביבון המונה את מספר הסיבובים, סביבון שמסתובב במשך שמונה דקות וסביבון נדיר מיפן שבמשיכת חוט משתחררים מתוכו חמישה סביבונים.

"הסביבון הכי מרגש שיש לי באוסף" הוא מספר "הם שני סביבונים שמגיעים מפולין. לדעתי הם שרדו את השואה. הם עשויים מעופרת יצוקה וחרוט עליהם נ.ג.ה.ש, Poland, 1930 'נס גדול היה שם' ולא 'פה'.

אז איפה מאחסנים כל כך הרבה סביבונים?

"אוסף הסביבונים הראשון שלי הכיל בעיקר סביבונים קטנים, לכן לא הייתה בעיה של אחסנה. במהלך השנים נוספו סביבונים בגדלים שונים, אז נערכתי בהתאם. היום האוסף מאוחסן בקופסאות מסודרות וממוינות".

מאיפה השגת סביבונים נדירים?

"היצע הסביבונים 'המתוחכמים' בארץ הוא דל, מה שלא הותיר לי הרבה ברירות. במסגרת נסיעות עסקיות מהעבודה, התחלתי לסחור בסביבונים מחו"ל, והגעתי אפילו עד לבתי עסק אירופאיים המתמחים בייצור סביבונים".

מהן העלויות של הסביבונים 'המתוחכמים' שאתה מדבר עליהם?

"מיותר לציין שאספנות היא עסק לא זול. מטבע הדברים, אתה אף פעם לא מסופק ממה שיש לך, ותמיד שואף להשיג את הסביבונים החדשים והמתוחכמים יותר - כך שהוצאות בהחלט ישנן. מאחר שקל מאוד ללכת אחרי ההובי שלך ול'אבד' את הראש ואת המזומנים, אני משתדל בהחלט שלא לעבור את התקציב של 300-400 שקל לסביבון.

על הסביבון הכי יקר שלו הוא מספר "יש לי סביבונים מיהדות גרוזיה. הם עשויים מנחושת. מעשה ידי אמן. אמנם הם פחות מסתובבים אבל הם סביבונים. יש יותר יקרים יש מקריסטל כחול. יש בעולם כמובן סביבונים יקרים יותר. אני ראיתי במו עיני סביבונים שעולים 3,000 דולר אבל אלו סביבונים של אמנים עם חתימות" באשר למיוחד שבסביבוניו הוא מספר "יש סביבון שמסתובב ולא מפסיק. זה מאד מיוחד".

"אני עושה פעילויות וסדנאות גם למבוגרים בנושא. אני גם נותן לאנשים לנגוע בסביבונים, לשחק. לא שם את זה בויטריות. אני נהנה מאד מזה. אני מתעמק בנושא הסביבונים, על הייחודיות שלהם ויש הרבה. תתפלא לשמוע שהמדינה בה הכי הרבה משחקים בסביבון היא יפן. שם כשנולד בן נותנים מתנה סביבון שנקרא 'קומה' כלומר חוזקה".

לסיום אומר מרגלית על השקעתו בסביבונים "שאתה נותן להם בקטן והם מחזירים לנו בגדול".

מה ניתן ללמוד מהסביבון?

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א מסביר את המסר אותו ניתן ללמוד מהמנהג לשחק בחנוכה בסביבונים: "לרמז לנו, שאין דבר נעשה כאן בעולם ללא שיכריזו עליו מלעילא - כמו שאי אפשר לאדם להחליט לאיזה צד יפול הסביבון. ואף אם יסובב את הסביבון בכל כוחו, גם לא יועיל לו דבר, ורק דבר אחד 'ירוויח', שיצטרך הסביבון להסתובב עוד סיבובים רבים, בכדי להגיע אל מקומו הנגזר עליו". הרב בידרמן מסביר את הנמשל: "אין ביד האדם לשנות אפילו כמלא נימא את מה שנגזר עליו, וכל הריבוי בהשתדלות רק יגרמו לו שישתובב עוד סיבובים רבים עדי בואו אל המנוחה ואל הנחלה".

דבר נוסף שניתן ללמוד מהסביבון: "כשם שהסביבון מסתובב למטה רק על ידי הסיבוב למעלה, כך היא הנהגת העולם, שכל מה שמסתובב כאן למטה - מסובב על ידי שוכן מעלה".

יו"ל ע"י מערכת 'קובץ גליונות' k.gilyonot@gmail.com

מתכננים שיפוץ?

את המימון תשאירו לנו

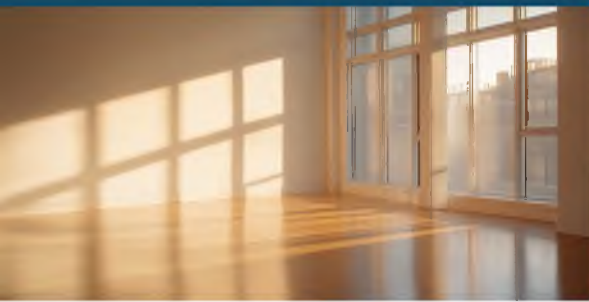
האירוע מתקרב?

שיהיה בשעה טובה

בדרך לדירה חדשה?

הטיפול במשכנתא, עלינו!

ההחזרים גבוהים?

אפשר לאחד הלוואות

הלוואה משתלמת ומהירה

₪ **500,000**

תוך 24 שעות

מהירות
שיא

פריסה
ארוכה

סכומים
גבוהים

הליך
פשוט וקל

התאמה
אישית

ליווי
צמוד

מעל 7,000
לקוחות מרוצים

משכנתאות והלוואות

פרויקטים | עמותות | עסקי פרטי

אל תחכה // חייג עכשיו

02-580-5-580

wagshal-loans.com

al@wagshal.co

ירמיהו 62, ירושלים

איך הפכה הטבת המס להגדלת הידע לכלי ההשקעה שאסור לכם לוותר עליו

/ ניסן עציוני

זה סיפור על המצאה ישראלית יחודית שקמה תוך מטרה לשפר מצוינות ולקדם למידה והפכה לאפיק ההשקעה הטוב ביותר שקיים פה, שהוא מעין קומבינת מס עם איום חד שנתי לביטול מלא, כשההסתדרות היא הגוף שמונע את הביטול ושומרת בשבילנו על הגבינה.

לפני כמה עשרות שנים ישבו טובי המוחות במדינת ישראל יחד עם גורמים בהסתדרות העובדים בניסיון לאפשר לסגל המורים וצוות ההוראה במדינה לעצור אחת למספר שנים את העבודה ולצאת לשנת שבתון בה יעשירו את הידע שלהם באמצעות למידה והשתלמות שתתן להם ידע וערך מוסף אותו יעבירו לתלמידים, מבלי להכנס לתסבוכת כלכלית של אדם שלא מקבל משכורת.

המתווה אותו יצרו היה פשוט, כלל המעסיקים בתחום ההוראה יחויבו להפריש מידי חודש אחוז מסוים מתוך השכר אותו הם מעניקים לעובד לקרן מיוחדת שתהיה נעולה במשך שבע שנים למשיכה וכך בשנה השביעית יוכל העובד לצאת לשנת שבתון של למידה וצבירת ידע ולחיות מתוך הקרן שנצברה עבורו במהלך השנים, המדינה מצידה תעניק הטבה כפולה על הכסף הנצבר, הוא יחשב עבור המעסיק כהוצאה מוכרת וכתשלום שכר, אבל המדינה לא תגבה עליו את המיסים אותה נוהגת לגבות מהמעסיקים ובמקביל הקרן תפטר ממס רווחי הון והעובד גם הוא בשנת השבתון יהיה פטור ממס, אינטרס של המעסיק ושל המועסק כאחד.

על פניו המצאה ישראלית גאונית לקידום שגשוג ומצוינות.

אבל במדינה כמו שלנו זה היה ענין של זמן עד שהקומבינה תתרחב ותהפוך לנחלת הכלל לאפיק השקעה מצוין פטור ממס, וכך הורחב הקונספט של קרן השתלמות גם לעצמאים וגם לשאר המקצועות, ומרבית המשתמשים בקרן הזו לא פוידים אותה בשנה השביעית אלא משתמשים בה כאפיק השקעה פטור ממס, המורים והעובדים לא יוצאים לשנת שבתון, והכסף ששוכב שם צומח וגדל בדיוק כמו בקרנות מניבות מקבילות ולא מחויב ממס.

אם אתם עובדים בתחום ההוראה, זה לא זכות שלכם, אלא חובה של המעסיק, על פי החוק במדינת ישראל יחויב המעסיק להפריש עבורכם כסף לקרן השתלמות מידי חודש, מעסיק שניכה משכר העובד את חלקו בהפרשות לקרן השתלמות ולא העביר אותו לקרן ההשתלמות בתוך 40 יום מהמועד שבו עליו לשלם את השכר עובר עבירה פלילית שדינה קנס או מאסר לשנתיים.

מעבר להיות פטורה ממס, קרן השתלמות היא מצוינת גם בגלל האפשרות לנייד בין מסלולי השקעה בלי לשלם מס, גם בגלל האפשרות לקחת הלוואות על חשבון הכסף שנצבר בקופה, היא ננעלת למשיכה למשך 6 שנים מה שעוזר לקושי המנטלי בזמני ירידות בשווקים

בשנה שעברה איים משרד האוצר לעצור את הגלגל ולשבור את ההטבה ומיד קפץ עליו רוגזו של ההסתדרות שאיימה להשבית את המשק בטענה שהדבר פוגע בארגוני המורים ובעובדים.

רק שתבינו כמה התוכנית יצאה מפורפרציות ולא משרתת את המטרה שלה, מעבר לעובדה שתקרת ההפקדה לעצמאי גבוהה יותר מאשר לשכיר (ההפקדה אפשרית גם לשכיר מעבר לסכום הקבוע בחוק, אבל היא לא תהיה פטורה מהמיסים של המעסיק), שכיר לו ירצה לפתוח קרן כזו במקרה שהמעסיק יבחר שלא לפתוח עבורו יאלץ לפתוח עוסק נפרד באופן עצמאי כדי לאפשר לעצמו להפקיד כספים בקרן כזו.

בסופו של יום כמי שגם נהנה מההטבה הזו, יורשה לי לומר שהיא לא מידתית ולא הוגנת, לו תבחר המדינה להעניק הטבות מס בשוק ההון לאזרחיה, הם לא אמורים לחול רק על עובדי המשק או על עצמאים, זה קומבינת מס שרק חלק מהמשק יכול לנצל אותה וזה חלוקה לא הוגנת, ככל והמדינה מחליטה להעניק הטבה כזו היא צריכה לעשות את זה לכלל התושבים ולא להעדיף קבוצה מסוימת על פני אחרים.

אבל, אנחנו לא כאן בכדי להסביר איך להשית עלינו מיסים, אם יש הטבה כזו ואפשרות להנצל מהמס האכזר של 25% אותו תשלמו על כל רווח מהשקעה בשוק ההון, ננצל אותה במקסימום ונפקיד עד לתקרת ההפקדה השנתית בקרן ההשתלמות, בעוד שבועות תסתיים השנה הנוכחית וההפקדות שלכם לקרן השתלמות יחושבו על השנה הבאה, נצלו את ההטבה ורוצו להפקיד.

אם אתם כבר לא יכולים לבקש מהבוס שלכם העלאה בשכר, תנסו לבקש שיפקיד עבורכם בקרן השתלמות, במקרים רבים זה העלאה גבוהה במשכורת הרבה יותר מאשר העלאה בשכר.

את המידע הזה כמו מידע כלכלי רחב תוכלו לקרוא בקהילה שלי טיפים לכלכלה נכונה, אליה תוכלו להצטרף או לרשימת הדיור 'טיפים לכלכלה נכונה', בה עולים מידי יום טורים מבכירי הכותבים הכלכליים בישראל, יעקב רייניץ, נחום ברוק, ישראל גוטמן, ישראל קרויזר ועוד רבים מהתחום.

לתגובות ניסן עציוני nisanetzioni@gmail.com

כמה עולה חתונה?

בדרך כלל הוצאות חתונה סטנדרטית כיום מגיעות לסכום משוער של כ-100,000 – 150,000 ש"ח (ההוצאות משתנות מאוד בין מגזר למגזר בקרב הציבור).

נפרט בקצרה: הוצאות החתונה כוללות - אירוסין, מתנות וכל הנלווה אליהם, ביגוד (לזוג ולמשפחה המורחבת), נדוניה, הדרכה, וכמובן את החתונה עצמה - אולם, מנות, צלם, תזמורת, הסעות, שבת אופרוף, שבת חתן / שבע ברכות וכלה בדיוור ראשוני עבור הזוג. (כמובן שיש פער מסוים בין צד החתן לצד הכלה של כ-10,000 ש"ח).

חוץ מהוצאות הנישואין, מקובל גם להתחייב התחייבות מסוימת עבור רכישת דירה בשביל הזוג. (המציאות משתנה מאוד בין מגזר למגזר כידוע, רק נציין שהסכום הנמוך ביותר המקובל כיום בכלל המגזרים הינו לא פחות מ-150,000 ש"ח, ובחלקם אף מגיע ל-500,000 - 800,000 ש"ח).

חשוב לזכור!

הוצאות אלו הם לפי המחירים בשוק כיום. בכלכלה בריאה המחירים עולים באופן קבוע בצורה מתונה [מומחי הכלכלה מכוונים לכך את המשק מראש], וניתן להעריך בזהירות כי עד שההורים הצעירים של היום יתחילו לחתן, המחירים יעלו בכ-50%. כך שאם כיום הוצאות הנישואין עומדים על כ-100,000 - 150,000 ש"ח, בעוד 20 שנה הם יעמדו על כ-150,000 - 225,000 ש"ח, מומלץ לקחת זאת בחשבון - להעריך לכך מראש, ולהתאים את אופי החיסכון להוצאות הצפויות.

מה עושים בפועל?

נבדוק ונראה כיצד ניתן להגיע לכך **ללא קושי מיוחד** באמצעות ניהול נכון של החסכונות הקיימים אצלנו בלאו הכי, ועוד תוספת **קטנה** של חיסכון להשלמת הסכום.

ניהול נכון של החסכונות הקיימים

כאשר אנו באים לבדוק למעשה מה צריך לעשות, ראשית כל נבדוק שמה שאנו כבר עושים בלאו הכי, יעשה בצורה ראויה וטובה. המודל שלנו הוא לנהל נכון את ה:

- חיסכון לכל ילד
- לפתוח קרן השתלמות לבעלי עוסק זעיר/פטור או לשכירים מטעם העבודה
- להשלים לסכום שאנו רוצים ע"י פתיחת קופת גמל להשקעה

חיסכון לכל ילד

בכל חודש המדינה מפקידה 57 ש"ח עבור כל ילד עד גיל 18 בקופת גמל או בבנק (תלוי במה שבחרנו כאשר התחילה התוכנית) ומי שלא מושך עד גיל 21 מקבל מענק נוסף של 568 ש"ח.

1. ניתן להכפיל את ההפקדה ולהוסיף 57 ש"ח שיגרעו מ'קצבת הילדים' אותה אנו מקבלים מידי חודש וכך נגיע ל-114 ש"ח חיסכון לכל ילד בכל חודש.

2. להעביר את החיסכון ל'קופת גמל' ולסמן 'מסלול הלכה' בסיכון מוגבר*.

בתכנית זו, המדינה מפקידה עבור כל ילד סכום של 57 ש"ח, מידי חודש עד גיל 18. בגיל 18 קיימת אפשרות למשוך את הכסף מיד, וקיימת אפשרות להמתין איתו 3 שנים נוספות, ולמשוך אותו בגיל 21.

כל הורה יכול להחליט באיזה קופה ובאיזה מסלול ינוהל החיסכון. באם ההורה אינו מחליט, לאחר חצי שנה הכסף נכנס לקופה שהיא מוגדרת ברירת המחדל של משרד האוצר. קיימת גם אפשרות להוסיף 57 ש"ח נוספים, שיקוזזו מקצבת הביטוח לאומי, ויופקדו גם הם לאותה תכנית.

מה שעלינו לעשות הוא לבחור שהחיסכון ינוהל במסלול בסיכון מוגבר. כפי שיבואר בהמשך. סיכון מוגבר - משמעות הסיכון היא לטווח הקצר בלבד. לטווח הארוך של 21 שנה, הסיכון כמעט לא קיים, ורק הסיכוי לרווח משמעותי בהרבה קיים. ושנית עלינו לבחור להגדיל את החיסכון ב-57 ש"ח נוספים.

כיום קיימים 3 חברות ביטוח שבהם **'מסלול הלכה'** הוא בסיכון מוגבר:

- **הראל ביטוח:** 'מסלול הלכה' שלהם מוגדר בסיכון מוגבר, והוא עד 70% אחוז חשיפה למניות אך מנגד הוא מותאם למי שמקפיד **לא** להשתמש בהיתר עסקא.
- **מיטב:** 'מסלול הלכה' שלהם הוא בחשיפה של 100% למחקה מדד S&P500.
- **איניפיניטי:** 'מסלול הלכה' שלהם הוא בחשיפה של 100% למדד העולמי-MSCI (התמהיל בנוי מ-60% מחקה מדד S&P500, והיתר עוקב אחר שאר מדדים עולמיים). הרווחים במסלול זה גבוהים ביחס למסלולי ההלכה הרגילים, אך נמוכים ביחס למחקה מדד S&P500.

- המסלולים בשלושת החברות הנ"ל מפוקחים ע"י "ועד ההלכה להשקעות וקרנות – גלאט הון", וע"י ועד הפיקוח להשקעות ופיננסים שע"י בד"ץ העדה החרדית.
- להלן נביא מס' דוגמאות **מהעבר**, מה היה קורה אילו היתה תכנית זו קיימת והיינו מפקידים לה 114 ש"ח בכל חודש, מה הסכום שהיה עומד לרשותנו כאשר הילדים היו מגיעים לגיל 21.

הסכום הסופי	תאריכים
205,239 ₪	טבת תש"מ – טבת תשס"א
97,559 ₪	טבת תשמ"ה – טבת תשס"ו
57,047 ₪	טבת תש"ן – טבת תשע"א
62,054 ₪	טבת תשנ"ה – טבת תשע"ו
88,677 ₪	טבת תש"ס – טבת תשפ"א
119,079 ₪	טבת תשס"ד – טבת תשפ"ה

כפי המתואר הסכומים כאן עולים ויורדים בין השנים, כך שניתן להניח שבסוף התקופה יצטבר בקרן סכום של בין 60,000 ₪, ל 90,000 ₪, ולאחר קיזוז המס יותר בידנו בין 55,000 - 80,000 ש"ח.

אם לא נבחר במסלול בסיכון גבוה, אלא במסלולי ההלכה הסולידיים הרגילים, הרווח בהם נע בממוצע בין 4.5% ל 5% בשנה. במקרה כזה יעמדו לרשותנו בסוף התקופה בין 22,500 ₪, ל 45,000 ₪.

תכל'ס, מה עושים?

- עלינו לבדוק באתר של 'ביטוח לאומי' ב'איזור האישי' להיכן הכסף מופקד, ולבקש להכפיל את ההפקדה.
  - לאחר מכן לפתוח פניה אצל אחת מהחברות הבאות (שכרגע ה'מסלול הלכה' שלהם הוא בסיכון מוגבר), למלא בלשונית של 'חיסכון לכל ילד' טופס הצטרפות, ולבקש להעביר לשם את החשבון וההפקדות.
- הראל מסלול הלכה (עד 70% סיכון, אך ללא צורך בהיתר עסקא).
  - מיטב מסלול הלכה (s&p500 100%).
  - אינפיניטי מסלול הלכה (100% מדד עולמי).

חובה לשים לב, ב-3 החברות האלו, צריך לחפש מסלול הלכה בלבד והוא בעצמו בסיכון מוגבר!

*סיכון מוגבר **אינו** כמשמעו - סיכון לקרן. סיכון מוגבר משמעותו שישנה יותר תנודתיות באחוזי הרווח וההפסד. ודבר זה דווקא מעלה את הסיכוי לרווח גבוה יותר כאשר החיסכון הוא לטווח ארוך.

קן השתלמות

המכשיר השני שישנו לרבים מאיתנו הוא קרן השתלמות, כשכירים ובעיקר כעצמאים. מכשיר זה הוא ללא תשלום מס רווחי הון, עד הפקדה של 20,520 ש"ח לשנה.

מה שעלינו לעשות הוא לוודא שקרן ההשתלמות הקיימת תהיה במסלול s&p500. (בכשרות גלאט הון + 'העדה החרדית') בחברות 'הראל' או 'מיטב' (אם הם לא שם, ניתן לפתוח פניה ב'ארגון בנקל' ולבקש לנייד את הקרן לכשרות מהודרת) אפשר גם לפתוח במיוחד דרך 'ארגון בנקל' ונרוויח שהרווחים כולם ישארו לימי החתונות.

חובה לזכור! לא למשוך את הכסף המצטבר כל 6 שנים! להמתין איתו עד חתונות הילדים.

במסלול כזה, לאחר 21 שנה, הפקדה חודשית של 1000 ₪, יכולה להגיע לחיסכון מצטבר של בין 550,000 ₪, עד 1,000,000 ₪! ואף יותר.

כשיגיע עידן החתונות, נפנה ליעוץ השקעות מסודר, כדי להחליט כיצד למשוך חלקים מהכסף, ולהתנהל איתו בחתונות, ונוכל למשוך ממנו כ 120,000 ₪ עבור כל חתונה, ביחד עם מה שנצבר מחיסכון לכל ילד, הרי שהגענו לסכום של 180,000 - 210,000 ₪ לכל חתונה.

חשוב לדעת:

משיכה מקרן השתלמות הינה קצת מורכבת, משום שלאחר המשיכה ההפקדות הנוספות ננעלות ל 6 שנים ממועד המשיכה. לכן מומלץ לפנות ליעוץ מסודר, לבדוק כיצד המשיכה מסתדרת לנו עם מועדי החתונות הבאות, ומה ניתן לעשות לשם כך.

בואו ננסה להבין יותר לעומק

קרן השתלמות ביסודה נועדה על מנת לאפשר לעובד לפרוש לשנת שבתון לאחר מספר שנות עבודה, ולקבל משכורת כמעט מלאה מהקופה.

כיום מרבית העובדים אינם פורשים לשנת שבתון, אלא הם מושכים את הסכום בבוא הזמן לצרכיהם האישיים, שיפוץ הבית, קניית רכב, או צרכים אחרים, או לחילופין סגירת חובות, וכדו'.

דברים אלו הינם בהחלט חשובים, אך הם אינם הכרחיים, ובדרך כלל היה ניתן להסתדר בלעדיהם. רק כשבדרך כלל - כשאין תכנון מסוים או יעד כלשהו - כאשר משתחרר לאדם סכום כסף גדול, הוא מרגיש קצת יותר שחרור להעניק לעצמו או למשפחה מעבר למה שהוא רגיל לפרגן תמיד. לעומת זאת אפשר לחשוב קצת בראש יותר גדול, ולהמשיך לחסוך אותו בקרן עד מועד נישואי הילדים, וכך נקטין במידה ניכרת את החסכונות שאנו צריכים להקדיש לשם כך.

במקום להוציא סכום זה כאשר יש לנו אפשרות, ניתן להמשיך לחסוך סכום זה עד לסיום נישואי הילדים, כאשר בכל חתונה נמשוך ממנו משיכה חלקית להשלמת צרכי הנישואין, וסכום זה - שבין כה וכה הרבה מאיתנו חוסכים - יוכל לשמש לנו כעזרה מהותית בעבור נישואי הילדים.

וגם כאן, אם נשכיל לנהל את קרן ההשתלמות במסלול מחקה מדד S&P500, או מסלול בסיכון גבוה, הרי שהרווח המתווסף לסכום הנצבר יוכל לסייע לנו משמעותית בהשלמת צרכי הנישואין.

המעלה הגדולה שיש בחיסכון מסוג זה, שהוא פטור ממס על הרווח בעת המשיכה. בחיסכון מסוג קופת גמל להשקעה, או פוליסת חיסכון נצטרך לשלם מס על הרווח הריאלי דהיינו לאחר ניכוי מדד יוקר המחיה, בשיעור 25% על הרווח הנותר, ולשם כך נצטרך להגדיל גם את החיסכון.

על מנת שלא להכביד על הקורא, ניצור כאן טבלה אחת שתדמה לנו ע"פ העבר מה היה קורה בקרן השתלמות כזו. משפחה עם 8 ילדים, האב אברך והאם עובדת הוראה, כיום המעביד מפריש עבורה לקרן השתלמות באיזור 1200 ₪ בחודש*. אם הם היו שומרים את הכסף עד לנישואי הילדים, ומושכים בכל חתונה משיכה חלקית עד סוף תקופת נישואי הילדים, כיצד היו נראים פני הדברים.

הטבלה היא בין השנים תש"ן - תשפ"ה, כאשר בין השנים תשע"א - תשפ"ה הם חיתנו את כל 8 ילדיהם. בכוונה בחרנו בטווח שנים אלו, משום שהשנים בין תש"ס - תש"ע, היו השנים הקשות ביותר שהיו בעשורים האחרונים למשק באר"ב, וכאן נראה שאפילו בשנים אלו, עדיין מי שפתח חיסכון מהסוג שדובר כאן מקודם, צבר סכומים יפים מאוד בסוף התקופה.

הסכומים המופיעים בטבלה הינם ללא ניכוי דמי ניהול.

תאריכים**	יתרה קודם משיכה	משיכה	יתרה לאחר משיכה
טבת תש"ן - טבת תשע"א	₪ 651,997	₪ 120,000	₪ 531,997
טבת תשע"א - טבת תשע"ג	₪ 664,514	₪ 120,000	₪ 544,514
טבת תשע"ג - טבת תשע"ה	₪ 850,740	₪ 120,000	₪ 730,740
טבת תשע"ה - טבת תשע"ז	₪ 863,659	₪ 120,000	₪ 743,659
טבת תשע"ז - טבת תשע"ט	₪ 910,446	₪ 120,000	₪ 790,446
טבת תשע"ט - טבת תשפ"א	₪ 1,216,065	₪ 120,000	₪ 1,096,065
טבת תשפ"א - טבת תשפ"ג	₪ 1,221,446	₪ 120,000	₪ 1,101,446
טבת תשפ"ג - טבת תשפ"ה	₪ 1,778,278	₪ 120,000	₪ 1,658,278

* חשוב לזכור כי בתחילת תקופה זו [שנת תש"ן] 1200 ₪ היה יותר ממשכורת בשכר מינימום, מצד שני גם ההפרשה לקרן השתלמות עולה בהתאם לגובה המשכורת, כך שגם מי שמפרש בעבורה כיום 1200 ₪ לקרן השתלמות, ההפרשות יעלו עם השנים.

** החישוב נעשה מטבת לטבת, משום שבעולם המסחר החישובים נעשים לפי שנים לועזיות.

כלומר, אם הם היו מפקידים את קרן ההשתלמות שלהם בתוכניות הנכונות, ושומרים אותה לצורך נישואי הילדים, ובכל חתונה הם היו מושכים 120,000 ₪, וגם היו מצרפים זאת ל 60,000 ₪ או 90,000 ₪ שהיו נצברים בתכנית חיסכון לכל ילד בתוכניות דומות, הרי שבכל חתונה היה להם הון עצמי של 180,000 - 210,000 ₪!

כאמור, סכום זה נצבר ע"י ניהול נכון של החסכונות הקיימים בלאו הכי, ללא כל חיסכון מיוחד מצידם! וחץ מהכל, בסוף התקופה בשנים הנ"ל היה נשאר להם לאחר כל החתונות חיסכון נאה של 1,650,000 ₪!.

עובדות הוראה שימו לב!

קרנות השתלמות לעובדי הוראה הינם מורכבות מאוד.

עובדי הוראה שבחרו בהפרשה לקרן של עובדי הוראה המיועדת לפרישה לשנת שבתון, אינם יכולים למשוך משיכה למטרה אחרת משנת שבתון, והם יכולים למשוך רק לצורך פרישה לשנת שבתון.

אם ברצונם למשוך את הכסף למטרות אחרות עליהם להפעיל פרוצדורה מיוחדת. כמו כן הם אינם יכולים לבחור ניהול קרן

במסלול בסיכון מוגבר כדוגמת ה s&p500.

והיות ואנו מעוניינים להשתמש בקרן השתלמות בעבור נישואי הילדים, לא מומלץ לבחור בקרן השתלמות עבור עובדי הוראה, אלא בקרן השתלמות רגילה.

מי שכעת התחילה לעבוד בהוראה, ורוצים לפתוח עבורה קרן, חשוב מאוד שתשים לב לפתוח קרן השתלמות רגילה, אצל 'הראל' או 'מיטב', במסלול מחקה מדד s&p500.

מי שכבר צבר מס' שנים סכום מסוים בקרן השתלמות לעובדי הוראה, לגבי ההפרשות העתידיות, עליו להפסיק את הצבירה בקרן זו, ולהתחיל להפקיד לקרן השתלמות רגילה.

ולגבי הכסף שנצבר שם עד היום, עליו לבדוק כיצד הוא יוכל למשוך אותו, ולהפקיד אותו בקופת גמל להשקעה.

קופת גמל להשקעה

למי שאין קרן השתלמות (או למי שרוצה לחסוך יותר מהתקרה המותרת שם) ניתן ליצור חיסכון דומה בקופת גמל להשקעה, באמצעות הפרשה גבוהה קצת יותר.

בחיסכון מסוג זה עלינו לשלם מס מסוים על הרווח, ומשום כך לא נוכל להציג סכומים מדויקים של החיסכון לפי תאריכי משיכה, אך ניתן לשער שבהקמת ה"ק חודשית של 1500 ₪, ניודגש כי לא מדובר על 1500 ₪ לכל ילד, אלא ה"ק חודשית קבועה לכל התקופה, ואין צורך להוסיף עוד סכומים בכל לידת ילד נוסף] נוכל להגיע למצב דומה למי שיש לו קרן השתלמות, וכפי שתואר כאן לעיל.

בתנאים מסוימים גם אדם פרטי יוכל להקים קרן השתלמות לעצמו.

המעוניין בכך יוכל לפנות ל"בנקל" להדרכה כיצד עליו לפעול.

חשוב לדעת:

צריך הפרשה גבוהה יותר, משום שבבוא הזמן כאשר ירצה למשוך את הכסף יהיה עליו לשלם מס על הרווח. גובה המס הוא 25% מהרווח הריאלי, כלומר הרווח הנותר לאחר ניכוי מדד יוקר המחיה.

התחייבות משמעותית לדירה

ישנם ציבורים גדולים בהם מקובל להתחייב סכום משמעותי לדירה מצד הורי הכלה. אצל רבים וטובים בהם רווחת התחושה כי אין כל דרך נורמלית להשיג סכומים כאלו להתחייבות עבור הדירות.

בשורות קצרות אלו נציג תוכנית בסיסית ברת השגה, כיצד ניתן באמצעות חיסכון מושכל מראש להגיע לסכומים אלו.

אם נפקיד בקופת גמל להשקעה כ 450 ש"ח מידי חודש עבור כל בת, מיד עם לידתה, לאחר 21 שנה, ניתן לשער בזהירות כי נגיע לסכום של 225,000 ש"ח, לאחר ניכוי משוער של המס על הרווח.

נוסיף לכך בין 80,000 - 110,000 ש"ח, שנותרו לנו לאחר קיזוז הוצאות הנישואין מהחיסכון לכל ילד, ומהקרן השתלמות, הרי שהגענו לסכום מכובד של 300,000 - 330,000 ש"ח, בעבור קניית דירה.

אם נרצה להעניק לכל בת 500,000 ש"ח, נפקיד עבורה 800 ש"ח מידי חודש, ולאחר ניכוי משוער של המס, נוכל לשער בזהירות כי יוותר בידנו כ 400,000 ש"ח, ובתוספת היתרה שנותר לנו מהחיסכון לכל ילד והקרן השתלמות, יוותר לנו 480,000 - 510,000 ש"ח.

ואם כשנצטרך ניקח הלוואות?

אם רק בזמן הנישואין נחפש הלוואות בנקאיות או הלוואות מגמחי"ם כלשהם כדי להשלים להתחייבות זו, ההחזרים יהיו גדולים עשרת מונים, כדלהלן:

אם ניקח משכנתא מהבנק על סכום של 400,000 ש"ח לכל בת [במידה ותנאי האשראי שלנו יהיו מספיק טובים, והבנק אכן יאשר לנו את הלוואה כזו עבור כל ילד], בפריסה ל 20 שנה, ההחזר לכל ילד יעמוד על כ 2650 ש"ח [תלוי בריביות שיהיו באותה תקופה]. ואם נרצה לקחת הלוואה על 225,000 ש"ח לכל בת, ההחזר יהיה כ 1500 ש"ח.

ואם נמצא גמ"ח כלשהו שיתן לנו הלוואה של 400,000 ש"ח [נכון להיום לא נמצא גמ"ח כזה], הפרעון יעמוד על סכום של כ 2600 - 2800 ש"ח לכל ילד, למשך תקופה של כ 12 שנה!!!

ובהלוואה של 225,000 ש"ח [ישנם כיום תכניות כאלו] ההחזר יעמוד על 1470 - 1540 ₪!!!!

הלוואות צריך להחזיר וכסף שחסכנו והוא הניב עוד כסף, גם אם פחות ממה שנגייס בהלוואות, עדיין הוא שלנו ויום אחרי החתונה חוזרים ללמוד בריכוז ובמנוחת הנפש בלי להחזיר לאף אחד כלום!

נסכם בקצרה

ראובן כהן ורחל לוי נישאו בשעתו "מ בחנוכה בשנת תשמ"ט. שנה לאחר מכן - בחנוכה התש"ן - הם זכו לחבוק בת ראשונה לגודל שמחתם. ובשנים הבאות למשפחת כהן נולדו עוד 7 ילדים. בכל שנתיים נולד ילד נוסף. כבר עם לידת בתם הראשונה, חישב ר' ראובן בערך כמה יעלו הוצאות הנישואין של ילדיו, והחליט להעריך לכך מראש. כמה שבועות לאחר הלידה עם שוך ההתרגשות, הוא ישב לשיחה עם רעייתו תחי' ואלו היו המסקנות:

- את קרן ההשתלמות הם לא ימשכו כשאפשר, אלא הם יקדישו אותה לצורך נישואי הילדים.
- בתכנית 'חיסכון לכל ילד' הוא בחר להפקיד במסלול מחקה מדד S&P500, וגם להכפיל את הסכום ל 114 ש.
- ובנוסף לכך הוא פתח תכנית חיסכון בקופת גמל להשקעה, והפקיד לשם 100 ש מידי חודש. ועל כל ילד שנולד לו הוא הוסיף הפקדה של 100 ש מידי חודש.

עשרים ואחת שנה לאחר לידת בתו הבכורה, בחנוכה תשע"א באה הבת הבכורה לבית כהן, בברית האירוסין עם החתן המופלג אברהם לוי. ר' ראובן מיודענו בדק בדיקה קצרה כמה כסף הצטבר בחסכונות שיש לו בעבור בתו, והתוצאות שימחו אותו מאוד.

בדיקה נוספת בקרן ההשתלמות של רעייתו גילתה כי שם נצבר כ 652,000 ש.

בתכנית 'חיסכון לכל ילד' שלה הצטברו 57,000 ש, ולאחר קיזוז המס יוותר בידו 52,000. בדיקה נוספת בקופת הגמל שהוא פתח בעבורה גילתה כי שם נצבר כ 54,300 ש, ולאחר קיזוז המס יוותר לו שם כ 50,000 ש.

לאחר התייעצות עם יועצי השקעות מומחים, הוא החליט למשוך משם 120,000 ש לצרכי החתונה, ולהותיר את היתרה להמשיך לצבור רווחים. בסך הכל עומדים לרשותו 222,000 ש, לצרכי הנישואין, ללא חובות וללא הלוואות, והכסף נזיל ומזומן, ועומד מיד לכל צרכי החתונה.

בחתונה זו היה לו את הסכום הנמוך ביותר שנצבר. בחתונות הבאות היו לו כבר סכומים גבוהים יותר, כפי המפורט בטבלה.

חשוב לדעת:

חישוב ניכוי המס הוא מורכב, משום שמדובר במס ריאלי, כלומר 25% מס מהרווח הנותר לאחר ניכוי האינפלציה, ובשנים המדוברות מדד יוקר המחיה עלה בהרבה, ועל כן חישבנו כאן בערך, רק בשביל האינדיקציה.

'קובץ גליונות' בשיתוף ארגון 'בנקל':

חוסכים בטוח מחתנים בנקל!

בני הלוואות • בלי חובות
בכונת האוצר הרב יהודה סלמן שליט"א

03-3131313 | benakel.org | עמדות 'נדרים פלוס' - 'בנקל'

“שתהא תורתנו אומנותנו, גם כשנחתן את ילדינו”

הם לא באו רק “לסדר את המספרים”, אלא לחולל מהפכה תודעתית בבית היהודי • בשיחה מטלטלת ופתוחה, חושפים ראשי ארגון ‘בנקל’, הרב יהודה בייפוס והרב נתן חדיד, את חזון ההצלה הכלכלי של הדור • על הסכנה הגדולה ב’מינוף כספים’, על ההוראה הנחרצת מגדולי הדיינים להימנע מהרפתקאות, ועל הרגע המכונן במעונם של ראש הישיבה רשכבה”ג מרן הגר”ד לנדו שליט”א וראש הישיבה רבינו הגדול מרן הגרמ”ה הירש שליט”א • כך הפכנו מאומה של “מגלגלי גמ”חים” לציבור שלוקח אחריות ובונה עתיד יציב בהוראת קבע פשוטה • הראיון שיעשה לכם סדר בכים, ובעיקר – בלב

מאת: מ. יעקובזון

פגשתי אותם בבית, על השולחן הונחו ערימות של דפים – לא דוחות רווח והפסד רגילים, אלא תוכניות עתיד של אלפי משפחות בני תורה. הרב יהודה בייפוס והרב נתן חדיד, האנשים שעומדים מאחורי מה שמסתמן כ”מהפכת החתונות” של המגזר החרדי, נראים כמי שנושאים על כתפיהם משא כבד, אך עיניהם בורקות מתקווה.

“אנשים טועים לחשוב שאנחנו ארגון פיננסי”, פותח הרב נתן חדיד, ומניח את היסוד לשיחה כולה. “אנחנו ארגון חינוך. נקודה. המטרה שלנו היא לא רק שהשורה התחתונה בבנק תהיה חיובית, אלא לשנות את ה-DNA של ההתנהלות הכלכלית בבית החרדי. שנים הורגלנו לחשוב שחתונה משמעותה חובות, ש’לחתן ילדים’ זו מילה נרדפת ל’גלגול גמ”חים’ אינסופי. אנחנו כאן כדי לומר: אפשר אחרת. חייבים אחרת.”

החזון: אברך שקוע בלימוד – גם תחת החופה

רשכבה”ג מרן ראש הישיבה הגר”ד לנדו שליט”א לאחר בחינה מעמיקה של החוברת

השיחה גולשת מיד ללב העניין. הכאב הגדול של הציבור שלנו. “תראה”, אומר הרב יהודה בייפוס, “הערך העליון שלנו, הסלוגן הלא-כתוב של ‘בנקל’, הוא פשוט מאוד: שאברך יוכל להישאר שקוע בלימוד, ביישוב הדעת, גם כשהוא מחתן את ילדיו. המציאות הנוכחית היא טרגדיה שקטה. אברכים מופלגים, עמלי תורה אמיתיים, מגיעים לפרק ‘האיש מקדש’, ובמקום לעסוק בהכנה הרוחנית לחופה, הם מוצאים את עצמם עסוקים בריצות בין גמ”חים, בהחתמת ערבים, ובלילות טרופי שינה מדאגה איך יחזירו את ההלוואה בחודש הבא.”

“זה ביטול תורה שאין כדוגמתו”, מוסיף הרב חדיד בכאב. “זוהי לא נגמר שם. הלחץ הכלכלי מוציא אברכים מבית המדרש. אנחנו רוצים לייצר מציאות שבה אברך צעיר, מאז שילדיו קטנים, עושה פעולה קטנה ופשוטה של חיסכון, ובזכות זה, בעוד חמש-עשרה או עשרים שנה, הוא יגיע לחתונה עם ‘ארגז כלים’ מלא. הוא לא יצטרך טובות, הוא לא יצטרך לרדוף אחרי גבאים. הוא יהיה שם בשביל הילדים, ברוגע, בשמחה, ומתוך הרחבת הדעת.”

הסכנה האדומה: תמרור עצור למינוף

אחד הנושאים הבווערים שעולים בשיחה הוא תופעת ההשקעות המסוכנות שפשתה במחננו. בשנים האחרונות, מתוך מצוקה, רבים מתפתים לפתרונות קסם.

“חשוב לנו להניח את הדברים על השולחן בצורה הכי ברורה”, אומרים ראשי הארגון בקול חד משמעי. “ישנה טעות אופטית מסוכנת. אנשים לוקחים הלוואות כדי להשקיע, קוראים לזה ‘מינוף’. אנחנו ב’בנקל’,

קברניט עולם התורה מרן ראש הישיבה הגרמ”ה הירש שליט”א מברר את פרטי התוכניות

ראשי הארגון בהתייעצות אצל מרא דארעא דישראל מרן פוסק הדור הגר"מ שטרנבוך שליט"א

בהכוונת גדולי הדיינים, זועקים: לא!"

הרב בייפוס מסביר: "לקחת כסף שאין לך, לשעבד את העתיד שלך ולקחת סיכון על כסף של הלוואה – זה הימור, לא השקעה. והכי חשוב, לא מצאנו אברך שהצליח למנף ולהתנתק מהמינוף ומההשקעה, בהכרח שהוא נותר לחוץ וראשו תפוס בכל שביב מידע שאברך זרק בהסעה, השוק ירד, עלה. זהו, הראש שלו לא תפוס עוד בהוויות אב"י ורבא. אנחנו בארגון אומרים זועקים – חיסכון אמיתי מההכנסה הפנויה, קטנה ככל שתהיה.

בלי הלוואות, בלי התחייבויות מסוכנות, בלי 'למנף'. אנחנו בונים קומות, לא מגדלים פורחים באוויר. "המצווה היא להלוות", מצטט הרב חדיד את ראב"ד ביתר הגאון הגדול הרב צבי ברוורמן שליט"א, שהציבור מכיר היטב את פעילותו החשובה בהרחקת מזיקים ונוכלים מעמלי התורה, "אבל אין שום מצווה להפוך ללווה. שלמה המלך חקק לנו 'עבד לווה לאיש מלוה'. אנחנו רוצים להוציא את הציבור מעבדות לחירות. שכל אחד יהיה בצד הנותן, החוסך, ולא בצד הנזקק."

הפתרון: פשוט וקל ליישום מייד

אז מה בעצם עושים? ב'בנקל' לאהמציא אותה הגלגל, הם פשוט התאימו אותו ובצורה מושלמת לאברך החרדי. "הסוד הוא בריבית דריבית ובזמן", מסבירים השניים. "במקום לחכות לרגע האחרון, אנחנו פותחים כבר בגיל צעיר קרן השתלמות וקופת גמל להשקעה. אלו מכשירים פיננסיים מפוקחים, בטוחים, ומוכרים. הרעיון הוא הוראת קבע. זה יכול להיות סכום שכל משפחה יכולה לעמוד בו אם היא רק מחליטה שזה בסדר העדיפויות."

הם מציגים בפנינו את הנתונים: אברך שחוסך סכום מדוד בקרן השתלמות (במעמד עוסק פטור, או למי שהמעסיק נותן זאת) ובקופת גמל, ומשקיע זאת במסלולים מחקי מדד (S&P 500) לאורך זמן, מגיע לחתונות עם הון עצמי משמעותי ביותר. "זה לא קסם", הם מחייכים, "זו מתמטיקה ומשמעת עצמית. והיופי הוא שזה 'שגר ושכח'. לא צריך להיות מבין גדול בשוק ההון. עושים הוראת קבע, וממשיכים ללמוד."

במעונם של מאורי הדור: "תמיד השקיעו"

ראשי הארגון מתברכים בביתו של חבר מועצת גדולי התורה מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א

החלק המרגש ביותר בראיון הוא תיאור המפגשים עם גדולי הדור. ארגון 'בנקל' אינו פועל בחלל ריק; הוא עטוף במעטפת הדוקה של גדולי הדיינים ומאורי הדור.

"כשנכנסנו לקודש פנימה אצל רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א, משחזר הרב בייפוס בהתרגשות, "היה מתח באוויר. הצגנו בפניו את השאלה: האם זו לא פגיעה בביטחון? האם מותר לאברך לעסוק בהשקעות? מרן עבר על החומרים בעיון, שמע את הפרטים, ואז פסק את פסוקו בבהירות: 'זה דבר חשוב מאוד! תמיד השקיעו! גדולי ישראל בכל הדורות תמיד השקיעו ועשו מסחר כדי להשיא את ילדיהם'. האמירה הזו, שזוהי ההשתדלות הראויה והנכונה, נתנה

ראשי הארגון זוכים לליווי קבוע אצל ראב"ד ביתר הגאון הגדול הגר"צ ברוורמן שליט"א

לנו את הכוח להמשיך, בזכות שמצאנו דרך להשקיע בלי להיות שקועים בהשקעה.

עוד בטרם הוקם הארגון זכינו להכנס רבות אל הקודש פנימה למעונו של מרן ראש הישיבה הרב הגדול הגרמ"ה הירש שליט"א, שידוע בדאגתו למצוקת האברכים בהגיעם לימי חתונות הילדים. מספר הרב חדיד "מין שמח לשמוע על כך שקיימת אופציה שתעזור בימי גיל ולא תפריע לשקיעות בלימוד, לאחר מכן הוא אף בדק את המספרים, את התשואות ההיסטוריות, את מנגנוני הבטיחות, ובירך בחום את המצטרפים מעומק הלב."

כמו כן, זכה הארגון לברכתו החמה של מרן הגרב"ד פוברסקי שליט"א, שעודד את המיזם ובירך את החוסכים שיתן ה' וישארו ספונים בד' אמות של הלכה.

אך מעבר לברכות, ישנה את העבודה היומיומית הסיזיפית. הארגון מלווה באופן שוטף וצמוד על ידי גדולי הדיונים - ראב"ד בני ברק הגאון הגדול רבי יהודה סילמן שליט"א, וראב"ד ביתר הגאון הגדול רבי צבי ברוורמן שליט"א והגאב"ד הגאון הגדול רבי שלמה זעפרני שליט"א. "אין צעד, אין מסלול ואין נייר שיוצא מאיתנו בלי שעבר את עינם הבוחנת", מדגישים ב'בנקל'. "הרב סילמן והרב ברוורמן ירדו לפרטי הפרטים של דמי הניהול, של מסלולי ההלכה, ושל רמת הסיכון. הם אלו שתוו את הגבולות: מה מותר ומה אסור, מהי השתדלות ומהו הימור."

ולא פחות חשוב, שימת הלב לכך "כל מסלולי ההשקעה שיעשו דרך הארגון יעשו אך ורק על פי מה שמאושר על ידי ועד הכשרות 'גלאט הון' ביחד עם כשרות בד"צ העדה החרדית.

השטח בוער: עשרות אלפי פניות

ראשי הארגון בהתייעצות אצל הגאב"ד הגרש"י זעפרני שליט"א

נראה שהציבור החרדי חיכה לבשורה הזו כמו אוויר לנשימה. המספרים שמציגים בפנינו ראשי הארגון מדברים בעד עצמם. "אנחנו מוצפים", הם אומרים בסיפוק מהול באחריות. "פתחנו כבר אלפי קופות לאברכים מכל החוגים והעדות. המוקד הטלפוני שלנו קורס תחת עשרות אלפי פניות. זה לא רק יחידים - קהילות שלמות מצטרפות. רבני קהילות, ראשי כוללים ואדמו"רים פונים אלינו ומבקשים: 'בואו תעשו סדר אצלנו בקהילה'."

כנסים נערכים בכל ריכוז חרדי, והאולמות מלאים עד אפס מקום. "אתה רואה אברכים שיוצאים מהכנס עם אור בעיניים", מתאר הרב חדיד. "פתאום הם מבינים שההר הניצב מולם אינו בלתי עביר. שיש דרך, יש תוכנית, ויש תקווה."

המסר לסיום: אל תחכו למחר

לקראת סיום הראיון, אנחנו מבקשים מסר אחד, שורה תחתונה לאברך שקורא את השורות הללו. "המסר שלנו הוא: אל תחכו", אומרים הרב נתן חדיד והרב יהודה בייפוס פה אחד. "הזמן הוא המשאב היקר ביותר בהשקעות. כל שנה שחולפת היא שנה שאי אפשר להחזיר. אנחנו לא מבקשים מכם לקחת הלוואות, לא מבקשים מכם להבין בבורסה, ולא מבקשים מכם לשנות את אורח החיים. אנחנו מציעים לכם להצטרף לאלפים שכבר עשו את הצעד, לשמוע בקול גדולי הדור, ולהתחיל לדאוג לעתיד הילדים בצורה מושכלת, אחראית ורגועה."

"בסופו של דבר", מסכם הרב בייפוס "אנחנו רוצים שכשיגיע היום המאושר של החתונה, הדמעות שירדו יהיו דמעות של שמחה והודיה, ולא חלילה דמעות של דאגה וחרדה מאימת הנושים. זה בידיים שלנו. זה בנקל."

תכל'ס!

מחתנים ב-3 צעדים

מחשבים את הצרכים העתידיים
ע"פ מספר הילדים והסכום אותו אנו
מייעדים עבור כל אחד.

מטפלים בחיסכון לכל ילד ומוודאים ש:

סכום החיסכון מוכפל.
אנו נמצאים במסלול מהודר עם
סיכון מוגבר.

משלימים את היתרה לסכום המיועד אותו הצבנו כיעד:

קרן השתלמות לבעלי עוסק זעיר / פטור עד תקרה
שנתית של 20,566 ₪.
(שוקלים לפתוח עוסק זעיר/פטור ע"פ הצרכים שלנו).
קופת גמל להשקעה עד תקרה שנתית של 81,711 ₪.

הרשמו עוד היום והתחילו לחסוך!

עבור **קרן השתלמות** שלחו: 1. צילום תעודת זהות ברור ובתוקף. 2. צילום עוסק פטור.
עבור **קופת גמל להשקעה** שלחו: צילום תעודת זהות ברור ובתוקף.
(בת.ז. ביומטרי חובה לצלם גם את הצד האחורי)

נציגינו יחזרו אליכם ללא שום עלות
ויפתחו לכם אי"ה קרן השתלמות או קופת גמל להשקעה.

ביטול כרטיס אשראי – המדריך המלא בשלבים פשוטים

כרטיס האשראי הוא אמצעי התשלום המרכזי כמעט בכל בית בישראל. לעיתים עולה צורך לבטל אותו – עקב גניבה, אובדן, מעבר לחברת אשראי אחרת או מתוך רצון לשלוט טוב יותר בתקציב ולצמצם הוצאות.

למה בכלל לבטל כרטיס אשראי?

הסיבות יכולות להיות מגוונות: גניבה או אובדן שדורשים פעולה מהירה, מעבר לחברה אחרת או **רצון להקטין את מספר הכרטיסים ולהפחית דמי עמלות מיותרות**.

מה לעשות לפני ביטול?

לפני ביצוע הביטול יש מספר צעדים חשובים שצריך לעשות:

- לממש נקודות והטבות שנצברו – הן הולכות לאיבוד עם הסרת הכרטיס.
- לשמור תיעוד של כל התכתבות ומסמכים מול חברת האשראי או הבנק, שיכולים לעזור במקרים של שאלות או בירורים עתידיים.
- לעדכן הוראות קבע ושירותים שמחייבים את הכרטיס (חשמל, מים, טלפון או מנויים) – חשוב לדאוג להעברת התשלומים לכרטיס חדש לפני הביטול, ולהמתין כשבועיים לוודא שהמנגנון פועל תקין.
- לוודא שאין חיובים מיותרים או עמלות שאינן מוצדקות בעת החלפת הכרטיס.

איך מתבצע הביטול?

את הביטול ניתן לבצע דרך המוקד הטלפוני של חברת האשראי, באתר, במייל עם שירות הלקוחות. לעיתים נדרשת הגעה לסניף (בעיקר בנקים). במקרה של גניבה או אובדן יש לפעול במהירות ולעדכן את החברה כדי למנוע שימוש לא מורשה בכרטיס.

מה עושים אחרי ביטול?

לאחר ביצוע הביטול יש להקפיד על מספר פעולות:

- לשמור אישור מסודר על הביטול מהחברה לבירור עתידי במקרה הצורך.
- לבדוק בחשבון החיובים, העמלות והוראות קבע – שכל מעבר לכרטיס החדש עבר בצורה תקינה, ואין חיובים מיותרים.
- לעדכן את כל הספקים, שירותי המנוי והגורמים הקשורים בתשלום החדש (כפי שהצענו לעיל)
- לעקוב אחר ההוצאות והחיסכון בכל תקופת הניהול החדשה לשיפור ההתנהלות התקציבית.

לסיכום,

ביטול כרטיס אשראי הוא תהליך פשוט שניתן לבצע בנחת, אם שמים לב לכל הדגשים לפני ואחרי ומקפידים לעדכן את כל הגורמים הרלוונטיים. כך נמנעים מהפתעות הלא נעימות ושומרים על ניהול תקציבי נכון ובטוח.

כתב: **נועם גלבמן** (ארגון פעמונים)

סביבון - דריידעל

מנהגן של ישראל לשחק בטרענדל בחנוכה

מנהג ישראל לשחק בימי חנוכה בדריידעל, וכמו שכתב בבני יששכר (מאמרי חודש כסלו - טבת, מאמר ב' אות כ"ה בהערה):
'מנהג אבותינו תורה הוא, אשר המנהג בימי חנוכה, משחקין הנערים בחתיכת עץ מרובעת, ועליו בד' קצותיו חקוקין אותיות גשנ"ה, בפירוד אות אחד לכל רוח, והעץ הזה מתגלגל על נקודת קוטב מרכז האמצעי וכו', ע"כ.
הגאון רבי יצחק ווייס זצ"ל ראב"ד ק"ק ווערבו יצ"ו בספרו אלף כתב (ח"א אות שצ"ו) כתב:
שמעתי שמרן החתם סופר ז"ל קיים מנהגן של ישראל, ושחק בא' מלילות חנוכה בטרענדל של כסף שהיה לו, וראיתיו פעם אחת, ע"כ.
ואכן כהיום עוד נמצא ברשות נכדי מרן זיע"א הדריידעל הנ"ל שעבר בירושה לרבינו רבי עקיבא סופר זצ"ל אב"ד פרעשבורג בעל דעת סופר, ולצאצאיו אחריו.

בא' מלילות חנוכה

יש להעיר דמלשונו 'ושחק בא' מלילות חנוכה', יש משמעות ששחק בדריידעל רק בלילה אחת, אף שלהלן הובא מעדות נכדו האבד"ק פרעשבורג בעל דעת סופר זצ"ל שמרן זיע"א 'בימי החנוכה התעסק בזה הרבה, והיה גם נוטלו עמו לבית דין שטוב', אולי היינו שהתעסק בזה הרבה, ונטלו עמו, אבל המשחק היה רק בלילה אחת מלילות חנוכה.

עיין בספר בן ביתי להרה"ק מקאמרנא פרשת מקץ, (עמוד ק"ג טו"ב ק"ד טו"א), מה שהביא שאביו היה משחק בדריידעל, וכן הרה"ק רבי מאיר'ל מפרעמישלאן זצ"ל, אבל לא ראה את אביו משחק בדריידעל רק פעם אחת בחנוכה עיי"ש טעמו ונימוקו, וכתב שם דיותר מפעם אחת שייך ליצה"ר רח"ל ע"ש. ואולי גם מרן זיע"א נהג כן לשחק בדריידעל רק פעם אחת.

אותיות נ' ג' ה' ש'

בדריידעל שנשאר מירושת מרן זיע"א, חקוקים בד' צדדיו האותיות נ' ג' ה' ש', כמו שכתב בבני יששכר הנ"ל. ראה תמונה בספר 'מרכבת לחיים' פרקי אמונה ובטחון עמוד כ"ז. מהדריידעל שהרבנית הצדקנית א"ח של החשב סופר זצ"ל שלחה במתנה העתק מדויק מהדריידעל של מרן זיע"א.

ועיין בספר חשבה לטובה מה שכתב דחנוכה הם ימי הכנה לימות המשיח, וזה ענין הדריידעל, נגה"ש [האותיות שעל הדריידעל] גימטרי' 'משיח'. וע"ש שהביא כן מהרבי רבי בונם מפשיסחא ע"ש.

ובאמרי פנחס כתב: מה שנוהגים לרשום על הדריידעל נגה"ש, אמר הרב שהוא מרמז על כל מצות שהם בחנוכה, היינו הדלקה ואמירת הלל, וזה, נ"ש נ'רות ש'מונה, ה"ג ה'לל ג'מור. ואמר הוא נ"י כיון שמנהג ישראל תורה, כשם שיש ע' פנים לתורה, כך וכו' [יש ע' פנים למנהגי ישראל], ונ"ל רמז לזה, שהד' אותיות [נגה"ש] גימטרי' משיח, ע"כ.

הטעם שכך נהגו בימי הגזירה

בספר 'אוצר כל מנהגי ישורון' לבוב תר"צ (סימן י"ט ס"ד), בשם ספר תפארת צבי ועבודת עבד, הביא טעם פשוט, וז"ל:

הטעם שאנו משחקים בגלגלן בימי חנוכה, כי גזרו שלא ללמוד תורה, כמו שאנו אומרים ב'על הניסים', להשכיחם תורתך, ובזמן ההוא למדו כולם בעל פה ובאגודה אחת, למען יזכירו איש את אחיו שלא ישכח את הדבר, ועל הגזירה שלא יתאספו במקום אחד אגודות אגודות [ללמוד], מצאו חכמים עצה נפלאה כזו, שעשו משחק דריידיל, להראות את אויביהם, אם ימצאו, ששחקו במשחק הגלגלן, ולא למדו, ובהמצאה כזאת יכלו ללמוד וללמד, לכן נשאר לנו המשחק לזכר הנס, שבעבורו לא שכחו תורת ה' שעמדה לאבותינו ולנו, ע"כ.

של עץ או של כסף

וכבר העירו באוצרות הסופר (קובץ ו) מדור הערות והארות במנהגי חתם סופר (אות י"ט) דמרן זיע"א היה לו טרענדל של כסף, ובבני יששכר שם מבאר ענין זה בטרענדל של עץ דוקא. עייש שכתב הענין והטעם:

להורות שהמלכיות הללו המרומזין בתיבת גשנ"ה כנ"ל המנגדים בפירודם בקצוות, הנה כולם סובבים על המרכז נקודה האמצעית ישראל המאחדים הקצוות, על כן הקצוות סובבים על המרכז וכולם יתבטלו אל המרכז ואז יהפוך אל עמים שפה ברורה יחד לקרוא כולם בשם הוי"ה, ואז תתבטל לגמרי זוהמת נח"ש בגימ' גשנ"ה, אז הוי"ה מל"ך הוי"ה מל"ך הוי"ה ימל"ך (בגימ' כנ"ל), וזה יהיה בביאת משי"ח (בגימ' כנ"ל) צדקנו במהרה בימינו אמן.

והנה המנהג הזה היה מקודם נהוג בישראל דוקא בחתיכת עץ על שם הנאמר בנבואה ליחזקאל (הוא הפטרה לפרשת ויגש אליו יהודה) ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה וכו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף וכו' וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד וכו', וכל הענין שם עד ועבדי דוד מלך עליהם עיין שם (יחזקאל ל"ז ט"ז). בין והתבונן בפנים מה שכתבתי בפסוק ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף, תרין משיחין, סמיכות גאולה לתפלה, הנה נעשה הוראה זו דוקא בעץ כי האדם עץ השדה (דברים כ' י"ט), וכבר ידוע לך שם הוי"ה בגימ' ע"ץ בכפל האותיות ביחודם כידוע הבן הדברים, ע"כ דברי הבני יששכר.

כס"ף גימטרי' ע"ץ

אמנם מצאנו במנהגי רבותינו והליכותיהם (עמוד קפ"ד הערה י"ד) מה שהעיר בזה הג"מ רבי אהרן סופר שליט"א די"ל שכל הרמזים שישנם בשל עץ, ישנם גם בשל כסף, כי כס"ף עולה בגימטרי' ע"ץ, עיין תוס' מגילה (י"ב ע"ב) בד"ה הכסף וכו', שכתבו עה"פ הכסף נתון לך, שאמר אחשוורוש להמן, גימטריא דהכסף עולה הע"ץ רמז לו שיתלה עליו ע"ש.

ויש להוסיף דבספר בן ביתי להרה"ק מקאמרנא (פרשת מקץ) כשמביא מנהג הדריידעל כנ"ל, מביא שהוא של מתכות או של עץ ע"ש.

התעסק הרבה בזה ונטלו עמו לבית דין שטוב

הנהגה נוספת בענין הדריידעל מובא באוצרות הסופר (קובץ י"ב) מדור פירורים משולחן גבוה, מה שסיפר הגר"ח"ד פדווא זצ"ל גאב"ד לונדון מח"ס שו"ת חשב האפוד תלמידו של הגאון שר התורה מטשעבין זצ"ל, ששמע מרבו הגאון מטשעבין:

כשהייתי באחד מיומי דחנוכה אצל מו"ר שר התורה הגאון מטשעבין זצ"ל הייתי נוכח כשבא הגאב"ד פרעשבורג בעל דעת סופר זצ"ל לבקר, והביא עמו דריידעל של זהב [של כסף], וסיפר שזה היה שייך לזקנו מרן החתם סופר זיע"א, שבימי החנוכה התעסק בזה הרבה, והיה גם נוטלו עמו לבית דין שטוב, ע"כ.

והנה אנחנו לא נדע כונתו וטעמו שהסתיר מאתנו ולא גילה לן טעמו ונימוקו, אולם יש שאומרים שהמשחק בזה הוא מטעם פרסומי ניסא, לפרסם את הנס, ע"י האותיות הרשומים עליו בד' צדדיו, ומשמעותם נ"ס ג'דול ה"ה ש"ם, (עיין בתולדות דמשק אליעזר פ"ח עמוד ק"כ), ולפי"ז אולי יש בהתעסקות הרבה בהדריידעל, משום ריבוי פרסומי ניסא.

בלייב שטיין מיין קליינע טרענדלע

אולי מן הענין להביא כאן מה שהובא באוצרות הסופר (קובץ כ', מדור פירורים משולחן גבוה בד"ה הואיל ונפיק מפומי) מה שסיפר הג"מ רבי יוסף שטערן ז"ל (אב"י במאנסי יצ"ו. ששמע מדודתו מרת יאכט שישא ע"ה נכדת הרבנית שרל ע"ה ששמעה מפיו) בזה"ל:

סיפרה הרבנית הצדקנית מרת שרל ע"ה [אשת הג"מ רבי שלום בער שטערן זצ"ל בת הג"מ רבי דוד צבי עהרנפעלד זצ"ל חדב"נ מרן החת"ס זיע"א] שבקטנותה שיחקה פעם בימי חנוכה בחדרו של זקניה מרן החתם סופר זיע"א, והפריעה לו קצת. אמר לה מרן: 'בלייב שטיין מיין קליינע טרענדלע'. ואמרה שהיא תולה בזה את הסיבה שהיא לא גדלה בקומה כל כך. כי מרן החת"ס אמר לה בלשון קדשו: 'בלייב שטיין', ע"כ.

וכנראה שלכן אף קרא לה בלשון של קליינע טרענדלע, על שם העסק בדרייד"ל, ביומין דחנוכה, [יש לציין דבאוצרות הסופר (קובץ כ"ט מדור פירורים משולחן גבוה) הובא מה שסיפר הג"מ רבי אברהם שישא ז"ל: אחשבה זאת לזכרון וכו' ספרה לי [זקנתי הצדקנית מרת שרל שטערן ע"ה מסעדהעלי] כמה דברים מזקינה [מרן החתם סופר זיע"א] אחת מהנה הזכורים לי, שבהיותה ילדה קטנה זכתה עוד לישב בחיקה של זקנה החתם סופר בשעה שלמד השיעור בשיבה. ופעם רצתה בביהמ"ד, ומרן קרא לה: 'מיין טרענדל [=דרייד"ל] זיי שטיל איין ביסל', בשחוק קל הוסיפה, כי לכן נשארה קטן הקומה, ובלשונה: 'דעם האלב בין איך זא קליין געבליבען'. ושם לא הזכיר שהיה זה ביומין דחנוכה. ועיין בסופרי המלך (ענף י"ב סימן ט', עמוד תרצ"ה).]

זעקה מקירות ליבי

סליחה שאני קצת בוטה
אבל רק בשבוע האחרון נחשפתי במסגרת חברותי ב"פורום להגנת הצרכן החרדי" לארבעה מקרי הונאה שונים במגוון תחומים, קרקעות חקלאיות, השקעה בקריפטו (מטבעות דיגיטליים), הלוואה ליזם תמורת ריבית, והשקעה במכרות באפריקה, המשותף לארבעת המקרים הללו זה שהיה לכל אחד מהמשווקים "דמות רבנית" שנתנה את ברכתה הנלהבת למיזם וכביכול עמדה מאחוריו. המשותף לכולם שהיה להם "היתר עסקה" הכי מהודר שיש. המשותף לכולם זה שהעוקצים והנעקצים כולם אנ"ש. המשותף לכולם ש"המשקיעים" הפסידו סכומי עתק של מאות אלפי שקלים שהם לא יכולים להרשות לעצמם להפסיד. קטונתי מלתת ציונים ועצות לרבנים, אבל חשוב שתדעו, מעולם, אבל מעולם, בכל שנתיי לא ראיתי שרב שנתן ברכתו למיזם שכשל נדרש לתת דין וחשבון למה הוא נתן את ברכתו למיזם ובוודאי שלא נדרש להחזיר כסף לאנשים שנפלו במיזם. מהסיבה הפשוטה שרב יכול לתת ברכות, אבל רב לא יכול לתת אישור בקשר לכדאיות השקעה מסוימת, מכיוון שבסט הכישורים שיש לרב לא נכלל יעוץ השקעות. וכן, גם אם אתם יודעים בוודאות שהרב השקיע בעצמו במיזם מכספו האישי, זה עדיין לא אומר שהמיזם רווחי ומתאים לכם, כי יכול להיות שלרב יש הרבה כסף כך שהוא יכול להרשות לעצמו לסכן סכום קטן מכספו, אבל אתה אברך שחוסך שקל לשקל מפת לחמך ובסך הכל רוצה להשקיע את הכסף כדי שתוכל לחתן את הילדים, ההשקעה הזו ממש לא מתאימה לך. ואל תחשוב שגילית את אמריקה, ואל תחשוב שמצאת את ההשקעה המושלמת, אנשי עסקים גדולים ממך מחפשים כל היום השקעות ובקושי מוצאים, אז אין סיכוי שההשקעה המדהימה הזו תגיע בדיוק לפתחו של אברך בכולל חזון איש. תמיד זה מסתיים בהפסדים ומפח נפש. תלמדו מהניסיון של אחרים. וזו רק נקודה אחת מתוך הנקודות שצריך להזהר כשנכנסים להשקעות. (הפורום להגנת הצרכן החרדי הכין 10 כללים שצריך להזהר מהם לפני שנכנסים להשקעת נדל"ן והם תקפים גם כמעט לכל השקעה) לכן כדי לא להלאות אתכם אציין שאם אתם רוצים להשקיע את כספכם ואתם לא מיליונרים או אנשי עסקים ממולחים, כדאי שתיצמדו להשקעות סטנדרטיות כגון השקעה בדירות רגילות בישראל, כמה שזה משעמם, ככה זה בטוח, ככה זה רווחי לאורך זמן, וכבר אמר וורן באפט גדול משקיעי זמנינו הכלל הראשון בהשקעות הוא לא להפסיד כסף. הכלל השני הוא לא לשכוח את הכלל הראשון.... או בהשקעה מפוקחת בשוק ההון למשל דרך סוכן ביטוח מורשה שמשווק השקעות דרך גופים לגיטימיים המפוקחים על ידי רשות שוק ההון ומתאים את הסיכון בהשקעה ליכולותיכם האישיות. אם תרצו המלצה לאיש מקצוע כזה תרגישו בנח לפנות אליי הכותב הוא קובי טורנהיים יועץ משכנתאות בעל ותק של מעל עשור ובעלים של משרד תיווך המתמחה בשיווק דירות למשקיעים, בעל תואר בכלכלה עם התמחות בשמאות מקרקעין

לשאלות ותגובות

055-3123124

או במייל

K@torenheim.co.il

חישוב הכנסות להנחה בארנונה לשנת 2026

שימו לב! אנו עומדים בתוך שלושת החודשים הקובעים למבחן הכנסות להנחה בארנונה לשנת 2026.

מצ"ב טבלת הכנסות משוערת למבחן הכנסות לשנת הכספים הבאה, הנקבעת ע"פ הכנסה ממוצעת לחודש, לפי הטבלה דלהלן;

טבלת הנחות ארנונה לשנת 2026:

הכנסה חודשית ממוצעת עד לסכום:			מס' נפשות
4,325	3,826	3,327	1
6,487	5,738	4,990	2
7,524	6,656	5,788	3
8,563	7,575	6,587	4
10,971	9,705	8,439	5
13,378	11,835	10,291	6
40%	60%	80%	שיעור ההנחה
15,785	13,963	12,142	7
18,192	16,093	13,994	8
20,600	18,223	15,846	9
עד 2,301 לנפש	עד 2,036 לנפש	עד 1,770 לנפש	10
50%	70%	90%	שיעור ההנחה

נדגיש כי הטבלה משוערת ומבוססת על חישוב שנים קודמות כפי שנמסר לנו ממשרד הפנים, עד 4 נפשות הסכומים מדויקים יותר, ומ-5 נפשות ומעלה הסכומים יותר משוערים, וכל זאת במידה ולא ישנו את שיטת החישוב.

שימו לב! בשנה החולפת משרד הפנים עמד להוריד את החישוב לפי 3 חודשים, מה שלא קרה בסוף, וככל הנראה בשנה הקרובה סביר להניח שהחישוב יהיה ע"פ כל שנת 2025 ולא לפי 3 חודשים אחרונים.

לתשומת לבכם: ישנן עיריות הדורשים תדפיסי עו"ש מהבנק לחודשים 10-12, 2025, וכדאי לשים לב ולהקפיד לא להפקיד סתם מזומן וכדו' בחודשים אלו העלולים להקשות על מתן ההנחה ללא הסברים.

דעת תורה מאת מרנן ורבנן גדולי הפוסקים שליט"א

בענין גדרי ההשתדלות לחסוך לחתונות הילדים מגיל צעיר

בע"ה, אדר תשפ"ה

ידוע לכל הקושי הגדול בהגיע זמן חתונות הילדים, אשר ריבוי ההוצאות נופל על כתפי ההורים ורבים אשר קורסים תחת המשא הכבד ופעמים רבות הדבר מגיע לכדי פיקוח נפש.

וע"כ באנו בזאת לעורר שכיוון שכיום ניתן בנקל למצוא דרכי חיסכון הנושאות פרי, אשר לא יפריעו לשקידתם של עמלי התורה כ"י אשר פרקו מעליהם עול חשבונות הרבים ותורתם מגנא ומצלא בימים טרופים אלו, הרי ראוי לראות את הנולד כבר מאז שילדיו בגיל צעיר – לבדוק ולברר הדק היטב אצל אנשי מקצוע יראי ה' על הפתרונות הקיימים לחיסכון (כדוגמת קופ"ג וקה"ש) באמצעות חברות ותיקות, גדולות ומפוקחות. ויחד עם זאת נזהיר את הרבים מאנשי דלא מעלי אשר מפילים ברשתם חכמים וטובים וכל המשקיע את כספו אצלם הרי הוא על קרן הצבי ממש.

ויה"ר שיוזכו להשיא את יוצ"ח מתוך השקט ושמחה.

על החתום

יחזקאל סילמן

חבר יחודא סילמן
רב דגזל חסידים
רמת אלחנן

העו' המעלה ז"ה
אשר יצאנו אלכסון

ד"ר, צבי ברורמן
י"ב מנחם ל"ה כ"א
אין זמנה כהלכה
אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון

אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון

אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון
אשר יצאנו אלכסון

אשר יצאנו אלכסון

עד כה נתרמו מעל **1,000,000** ₪
לבתי הכנסת שבאיגוד

ע"י שימוש בפלטפורמת האיגוד - אתם שותפים בתרומה לבתי הכנסת

בס"ד, חורף תשפ"ו

ההורים שלנו דאגו לנו כל חייהם- עכשיו תורנו לדאוג להם!

אביר או אמר, חמיר או חמותר מתקשים בתפקוד היומיומי?

יכול להיות שמגיע להם קצבה חודשית וסיוע אישי מהביטוח הלאומי!

באמצעות התאחדות כח הציבור ובשיתוף 'איגוד בתי הכנסת' יצרנו הסכם מיוחד עם
עמותת מטב - המסייעת ללא תשלום למבוגרים הזקוקים לעזרה!

בעזרת עמותת מטב, נעניק לכל הפונים את כל המידע הדרוש, ונלווה אותם באופן אישי
לאורך כל התהליך- עד לקבלת אישור הזכאות מביטוח לאומי והסיוע בפועל - בחינם!!!

עמותת מטב- ארגון הסיעוד הגדול והמקצועי ביותר בארץ, דורג במקום הראשון במדדי
איכות המוסד לביטוח לאומי.

- ✓ ליווי מלא בתהליך הגשת הבקשה עד קבלת אישור הזכאות והסיוע בפועל.
- ✓ שירות ללא תשלום לנשים וגברים מעל גיל הפנסיה הזקוקים לעזרה בביצוע פעולות יומיומיות או להשגחה בבית, בהתאם לאישור זכאות מהביטוח הלאומי.
- ✓ אפשרות לבני משפחה לעבוד כמטפלת/ת בהורים- **בעזרת איגוד בתי הכנסת- ישולם להם שכר שעות מוגדל!!!**

כמה כסף אפשר לקבל?

קצבה חודשית החל מ-1,700 ₪ למקרים פשוטים ועד כ-7,200 ₪ במקרים מיוחדים!

משפחות רבות שלא חשבו שהן זכאיות- כבר מקבלות את הקצבה מדי חודש!

לפרטים נוספים

טלפון 0533-120-787

מענה טלפוני מ 8:00-16:00

[באין מענה ניתן להשאיר הודעה קולית]

או במייל AB6815039@gmail.com

בברכת רווחה והצלחה, ושיבה בכבוד לנו ולהורינו

בברכה הנהלת 'איגוד בתי הכנסת'

תיבת פנדורה

מאת: אביגיל שיין

על המקלדת: שפרה רובין, אמא לאחד עשרה ילדים, מנהלת אדמיניסטרטיבית המכתב שלא כתבתי למאמן ויועץ לכלכלת המשפחה

אם הייתי פוגשת בזמן,

את הטור על משכנתא הפוכה, הטעות הכלכלית הטראגית שההורים שלי עשו, הייתה נראית אחרת. הם לא היו מתפתים לצאת בצעד נועז וחסר אונים שכזה, ולאבד את הנכס היחיד שברשותם, רק מפני שפגשו יועץ כריזמטי שסחף אותם עם רעיון גרוע, שרלוונטי לא רק עבורם אלא גם עבורנו, הילדים.

הרגולטור הצריך גם את ההסכמה שלנו, אבל היועץ הפיננסי שלקחנו, עטף את ההצעה בצלופן כל כך פוטוגני, שהיינו משוכנעים שמדובר בצעד נכון.

כמו רובנו במגזר,

גם ההורים שלי עבדו קשה כל החיים, כדי לחתן בכבוד את המשפחה הגדולה שהם זכו להקים. ההורים שלי היו מספיק חכמים כדי לחסוך כסף מראש, ולהשקיע אותו באפיקים מניבים, אבל עם נישואיו של ילד אחד ועוד אחד, הכסף שבחיסכון נגמר, ותחתיו היה צריך לייצר כסף חדש. וכך ההורים שלי נטלו על כתפיהם משכנתא אחת ועוד אחת, לקחו חובות, השיגו הלוואות, והחלו להתפלש בתוך סיטואציית החובות, שמוכרת להרבה הורים מהמעמד שלהם, שחיתנו ילדים.

לא אכנס לנקודת הכאב,

שהיא גם נקודת התורפה של המגזר שלנו, של אלו שנותנים דירות לילדים. זאת הזיה מכל כיוון שמסתכלים על זה. כלומר, אני בעד לרפד את הילדים בכמה כסף שרק אפשר, אבל אם אין להורים יכולת – אין שום היגיון שהם יסתרבלו עם חובות עתק, כדי לממן את הדירה של הילדים. אבל מעבר לסוגייה הזאת, גם ככה לחתן ילדים בדור שלנו, עולה הון עתק. להוציא כלה מהבית, בלי לתת לה שקל לדירה, זה עלויות אינסופיות שצריכים להתכונן אליהן עוד לפני שהבת חוגגת בר מצווה.

וכך, ההורים המסורים שלי,

שהשיאו את כולנו בכבוד, זכו לנחת אינסופית, אבל נחת עם תופעת לוואי לא ממש נעימה, של חובות כבדים. יתרת החובה הלכה והצטברה, הלכה וגדלה, וכל חודש, במקום ליהנות מהטוב שיש למשפחה להציע, הם הרגישו לחץ אטומי סביב החובות.

אל המקום הזה,

נכנס יועץ כלכלי כריזמטי, נמרץ, ושופע ביטחון עצמי. בקסם מיוחד השמור לו, הוא הצליח לשכנע את ההורים שלי לקחת משכנתא הפוכה. המשמעות היא שהם ממשכנים את הדירה, באופן שאוכל את הכסף. אין החזר חודשי עבור המשכנתא, והרעיון הוא שלאט אבל בטוח, הדירה הופכת להיות שייכת לחברה שמשכנתא את הדירה.

הבנו שזה לא פתרון מוצלח מידי,

אבל לא תיארנו לעצמנו שזאת מלכודת פיננסית שהורסת משפחות ישראליות, עד שפגשתי את הטור הזועם שלך, והבנתי לאיזה בור נזרקנו. יועצי משכנתאות בכירים, יוצאים בקמפיינים שמשווקים את המשכנתא הפוכה בתור: פתרון מצוין לכם או להורים שלכם. אותם יועצים משווקים את המוצר כמו שמוכרים גלידה בחום. חייכן, בטוח, נחוש.

כשהגענו ליועץ אצלכם,

הבנתי את גודל המפלצת הפיננסית המאיימת לתוכה נקלענו. אנחנו עוברים תהליך לא פשוט מול החזית הכלכלית, וכדי שאנשים אחרים לא יעברו את הסרט שלנו, התיישבתי לכתוב את הפנדורה הזאת. כדי להציל אפילו משפחה אחת, מהפיתיון הזה, שכפי שהגדרתם, הוא לא פחות ממלכודת כלכלית בציפוי זהב.

הנה איך זה עובד בפועל?

אנשים לוקחים הלוואה של מיליון שקל על דירה בשווי שני מיליון. אין תשלומים חודשיים, הם אומרים בחיך, וזה לגמרי נכון. אין תשלומים חודשיים כי החוב גדל לבד. כל חודש הריבית מצטרפת לקרן, וחודש אחר כך יש לכם ריבית על הריבית הקודמת. זו ריבית דריבית שעובדת נגדנו 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע.

אחרי 12 שנים,

החוב שלנו כבר עומד על 2.5 מיליון שקל. יותר מכל שווי הדירה. הדירה נאכלה. אין נכס יותר. ובתור יועץ השקעות, הארת לנו נקודה חשובה שלא חשבנו עליה לפני כן. חשבנו על כך שהירושה תאבד, ועם זה הסכמנו, כי חשבנו על טובת ההורים, אבל

אתה העלית את התהייה: ומה אם בערוב ימיכם ההורים ירצו לעבור לגור ליד הילדים? להיות קרוב לנכדים? פתאום הם יגלו שהם כלואים בבית שלהם. כי איך ימכרו דירה שעליה מונח חוב של 3 מיליון כשהיא שווה רק 2 מיליון? אי אפשר לחברת הביטוח להוציא את ההורים מהדירה עד לפטירה - זה נכון. אבל מה אם הם רוצים לעזוב ולא יכולים?

נכון, יש אפשרות לשלם את הריבית,

ולשמור על הקרן קבועה. אבל חשבו על המחיר: ריבית חוץ בנקאית יקרה - פריים פלוס 4-5% לפחות. זה אומר בערך 10-11% ריבית! על מיליון שקל זה 100-110 אלף שקל בשנה. רק על הריבית. מי יכול להרשות לעצמו את זה?

לא לחינם,

קבע הרגולטור שלצורך ביצוע משכנתא הפוכה נדרשת הסכמה ויידוע של כלל היורשים. הם הבינו שהחלטה כזו היא הרת גורל לעתידם. זו לא החלטה של ההורים לבד - זו החלטה שמוחקת את הירושה של דור שלם.

סיפרת לנו,

שבתור יועץ כלכלי, נדרשת לעתים להציע ללקוחות משכנתא הפוכה כחלק מפיתרון התיק. אבל עשית זאת רק כשכלו כל הקיצין, בזירות מירבית, ובשום שכל, תוך הדגשה של החסרונות הרבים של המוצר. זורק את הכדור לכיוון הלקוח. רובם, אגב, החליטו שלא ליישם את ההמלצה לאור זאת.

ומה הסיבה?

כי גם אם ההווה לוט בערפל ומאיים ומפחיד, משכנתא הפוכה מאיימת ומפחידה עוד יותר. והנה החישוב שאף אחד לא עושה ללקוחותיו בפגישת המכירות:

- הלוואה של מיליון שקל בריבית 10%

- אחרי 10 שנים: 2.59 מיליון שקל חוב

- אחרי 15 שנים: 4.18 מיליון שקל חוב

- אחרי 20 שנים: 6.73 מיליון שקל חוב

על דירה ששווה 2 מיליון שקל. החוב יותר כפול מהנכס. זו לא "נהנים מהכסף בזקנה" - זו השמדה מתוכננת של הירושה המשפחתית.

לכן,

במקום להיכנס למלכודת הזו, יש פתרונות אמיתיים, כמו למשל מכירת הדירה והשקעה. דירה של 2 מיליון משקיעים באגרת חוב ממשלתית בריבית של 4.5%, מה שמניב 90,000 שקל בשנה. זה סכום של 7,500 שקל בחודש - מספיק לדירת שכירות נחמדה ועוד נשאר משהו למחייה, והקרן של 2 מיליון נשארת לילדים. יש גם אופציה,

של מעבר לדירה קטנה. דירה קטנה יותר באזור זול יותר תחסוך לכם מאות אלפי שקלים. הכסף בבנק, אתם בדירה נוחה, הירושה שמורה.

השורה התחתונה,

אסור למכור את המוצר במרשתת לכל דורש, תוך הצגתו כפיתרון מושלם. לא. זה לא מצוין, לא לכם ולא להורים שלכם. להיפך - זה הפיתרון הגרוע ביותר ששמור לסיטואציה הגרועה ביותר. לסיטואציה הזו ותו לא.

משכנתא הפוכה צריכה להיות הפתרון האחרון של האחרונים, כשאין שום אלטרנטיבה אחרת. לא "פתרון מצוין". לא "הזדמנות פיננסית". לא "תיהנו מהכסף שלכם".

אני קוראת כאן להורים וילדים,

לפני שאתם חותמים על מסמך שימחק את הירושה שלכם - תחשבו פעמיים. תחשבו שלוש. תבדקו את האלטרנטיבות. תתייעצו עם יועץ שלא מוכר לכם כלום. כי החלטה כזו אי אפשר לבטל. וכשתבינו מה עשיתם - יהיה מאוחר מדי.

הדבר שלא אעשה לעולם:

לא אעמוד מנגד כשאראה מישהו עושה טעות שתעלה לו ביוקר.

הנחמה שלי:

מפרסמת את הסיפור כדי למנוע ממשפחות אחרות ליפול בפח הזה

המילים שלי:

לא לחינם השאלה הראשונה שנשאל האדם למעלה: נשאת ונתת באמונה. האם ניהלת עסקים בהוגנות.

ובכל זאת לא שכחנו

חישבו רגע על יהודי שהגיע למחנה המעצר בקפריסין. עבר את כל שבעת מדורי הסבל של שואת יהודי אירופה. חווה השפלות, עינויים, גזירות, גטאות, מחנות. מכל עבר אפף אותו השכול והאובדן. והנה - כשנראה לו סופסוף שהגיע אל שערי הארץ המובטחת, בעיניו ראה ושמה לא עבר.

מרחוק נשקפו הרי הכרמל. ארץ הקודש, אליה כה קיווה, התפלל וייחל, נדמתה במרחק נגיעה. אולם כפי שהייתה קרובה - באותה מידה בדיק הפכה לרחוקה ובלתי מושגת. ספינות מלחמה בריטיות אימתניות הכניעו את האניות הרעועות של הפליטים, הובילו אותם אל ארץ גזירה כאילו היו הגרועים שבפושעים.

קפריסין קידמה את האנשים עגומה ועייפה.

תנאי המעצר במחנה היו גרועים. צפיפות קשה אפיינה את המחנות, תנאים סניטריים גרועים ומחסור תמידי במזון ובמים. הזמן התמתח מול השוהים במקום בחוסר תוחלת.

העצורים מצאו את עצמם מחפשים תעסוקה מספקת כדי להעביר את הזמן באופן מועיל. סדנאות שונות הוקמו.

ובאחת מסדנאות היצירה יצר יהודי למוד תלאה את החנוכייה הזו.

ניכר על החנוכייה שמי שיצר אותה היה בעל כישורי יצירה עוד לפני השואה. עם מעט הכלים שהיו בידו, עם חומר הגלם הפשוט ביותר - אבן גיר רכה, הצליח לייצר כלי יודאיקה מונומנטלי שמספר בלי מילים סיפור של תקופה.

יש סמליות רבה בחנוכייה הזו.

התבוננות מעמיקה בחנוכייה מגלה פריטים נוספים מחיי מחנה המעצר. השמש מעוצב בצורת מגדל שמירה בריטי. הביזכים מעוצבים בצורת צריפי המגורים האופייניים לקפריסין - מבני פח קטנים בעלי תקרה מקומרת, שנקראו צריפי ניסן (nessiN stuH). במרכז החנוכייה מגולפת המילה "קפריסין".

החנוכייה מסמלת את האור של חנוכה בצורה כה סמלית.

דווקא מתוך חשכת הגלות בוקע אור הגאולה. בעמק הבכא של גלות קפריסין, עדיין דולק נר חנוכה יהודי. חג החנוכה עצמו אינו מסמל את הניצחון המוחלט של היהודים על היוונים, שהרי עוד זמן רב אחר הנס נמשכה המלחמה בין החשמונאים ליוונים, בין כוחות האור לכוחות החושך. חנוכה מביע עצירה של התבוננות על השגחת ד' המלווה אותנו גם ברגעים הכי אפלים בחיים.

כי דווקא מתוך אפלת הגלות בוקע אור הישועה.

ניצוץ אחרון

דבר לא הכין את הפועלים שעמלו על שיפוץ מבנה עתיק בעיירה אלפן בהולנד לתגלית שמצאו בין שרידי המבנה. בתוך עטיפות עיתונים ישנים התגלה חפץ מוזהב. הם בחנו אותו מכל כיוונו. מיהרו להראותו ליודעי דבר שיסבירו להם את פשר המציאה הבלתי צפויה.

אז נודע להם שהמבנה, ששימש פעם כבית כנסת של קהילת יהודי אלפן, הסתיר בתוכו משך ארבעים שנה אוצר: חנוכייה מיוחדת במינה. חנוכייה מוזהבת, תמירה. את קניה מפארים עלים וכפתורים, בסיסה רבוע ועמוד התווך המרכזי שלה אמנותי ומהוקצע. ניכר עליה כי הצורך שעמל עליה אי-אז השקיע בה את נשמתו.

החנוכייה הוחבאה במבנה בית הכנסת על ידי אחד המתפללים. על מנת לשמור על החנוכייה מפגעי הזמן ואולי אף להסתיר אותה, עטף המתפלל האלמוני את החנוכייה בעיתונים. מהתבוננות על התאריך שנרשם על העיתונים, התגלה התאריך המשוער שבו הוחבאה החנוכייה. כפי הנראה, היא הוחבאה בשנת תש"א, כשנה לפני גירוש היהודים מהעיר.

מרגש ומסעיר לחשוב על כך. יהודי שעומד בפני עתיד ערפילי, מפחיד, בלתי ידוע, ומה הדבר שמעסיק אותו בימים כה טרופים? החבאת החנוכייה ששימשה אותו או את בית הכנסת. בזמנים של חוסר וודאות וחשש על עצם החיים עצמם, חלם אותו יהודי שיום יבוא והוא יזכה לחזור אל מקום המחבוא ולחלץ את החנוכייה ממקום המסתור. משאלתו הכמוסה הייתה לחזור ולהעלות בה את הנרות בחג החנוכה, חג שבו ניצחה הרוח.

כמה עצוב לחשוב על כך שבאלפן לא יעלו יותר נרות החנוכה. אין יותר קהילה יהודית באלפן. אותו יהודי אלמוני מעולם לא חזר לחלץ את החנוכייה שהייתה כה יקרה ללבו. רק ארבעה עשורים לאחר שהוחבאה, זכתה לצאת שוב לאור עולם.

מהולנד סחופת רוחות הים, עלתה החנוכייה לירושלים עיר הקודש. חזרה היא אל עמה ואל מי שאכפת לו ממנה באמת. בעצם קיומה היא מזכירה מה חשוב ליהודי ומה מדריך ומנחה אותו ברגע האמת.

נר ונשמת אדם

כמה סמלי שהמזכרת האחרונה מבין ואח יקר היא החנוכייה שלו. את החנוכייה קיבל וילי טל בשנת תרצ"ה כמתנה לרגל הגיעו לגיל מצוות. נותן המתנה בוודאי איחל לנער שיזכה לקיים את מצוות הדלקת נר חנוכה עוד שנים רבות. אמנם כאשר קיבל את החנוכייה היקרה החלו רוחות רעות לנשב בגרמניה הסמוכה, אבל מי חשב שהדבר ישפיע על הולנד, מולדתו הרגועה של נער בר המצווה הצעיר?

בזמן בו נולד וילי, בשנת תרפ"ב, התקיימה באמסטרדם קהילה יהודית מפוארת עם חיים יהודיים עשירים ומגוונים.

יהודי אמסטרדם השתייכו לשתי קבוצות עיקריות: היהודים הספרדים והפורטוגזים, והיהודים האשכנזים. הקהילה הספרדית הפורטוגזית התבססה בעיר החל משנות ה'ש"ס, בעיקר על ידי פליטים מאנוסי ספרד ופורטוגל שנמלטו מהאינקוויזיציה. הם הקימו, בין השאר, את בית הכנסת הפורטוגזי "אסנוגה" שעד היום נחשב לאחד המבנים היהודיים היפים בעולם. היהודים האשכנזים החלו להגיע לעיר ממזרח אירופה וגרמניה כמה עשרות שנים אחר כך בעקבות פוגרומים ורדיפות. הם הקימו מוסדות קהילתיים, בתי כנסת ובתי ספר.

ערב השואה מנתה הקהילה היהודית בעיר כ-000,08 נפש.

כאשר פרצה המלחמה חיפש וילי כל דרך אפשרית להינצל. הוא מצא עבודה בבית החולים היהודי לחולי נפש "sob-esnroodlep" בחסות המועצה היהודית. באופן זה קיבל שחרור זמני מגירוש.

בט"ו בשבט של שנת תש"ג, בהוראה של אייכמן ובשיתוף גמק, מפקד מחנה המעבר וסטרבורק, כתשע מאות חולי בית החולים וחמישים מעובדיו גורשו ברכבת לאושוויץ. למרות שהייתה ידיעה מוקדמת על אקציה זו, ומאה מהעובדים היהודים של בית החולים ירדו למסתור, סרב הבחור הצעיר לעזוב את חוליו. הוא בחר להישאר אתם ולתמוך בהם לכל אשר ילכו. ביחד עם החולים עשה את הדרך לאושוויץ. בכ"ה ניסן תש"ג, נספה באושוויץ, הי"ד.

איך שרדה החנוכייה, מזכרת יקרה ואחרונה מבין יקר?

אבא של וילי שיער את העתיד לבוא לאחר פלישת גרמניה להולנד, ועל כן שכר חדר באמסטרדם אליו העביר מסמכים, חפצי ערך ותצלומי משפחה. בין אלו שמר על החנוכייה שקיבל בנו כמתנה לבר המצווה.

ההורים שרדו את המלחמה במסתור. בתום המלחמה החזיר האב לרשותו את רכוש המשפחה שהסתיר. בשנת תש"ז זכו לעלות לארץ ישראל יחד עם בתם וחתנם.

הזיכרון היחיד שנשאר להם מהבן והאח הוא החנוכייה האצילית. חנוכייה מזהבת, עומדת על בסיס עגול ומעוטרת בקווים עדינים וסולידיים.

בספר משלי (כ', כ"ז) מומשלת נשמת האדם לנר ד'.

נר מסמל את הנשמה הטהורה שיצק ד' יתברך בכל אחד ואחד מאתנו. כמה סמלי שדווקא החנוכייה היא המזכרת מהאח היקר שנהרג - ביחד עם עוד שבעים וחמישה אחוזים מיהדות הולנד - על קידוש ד'.

הסביבון שיצר המלמד

הסביבון של אסתר וייספילר (גולדמן)

סביבון מתכת בעל קווים ישרים, פשוט למראה. על צלעותיו חרוטות האותיות נ' ג' ה' פ'. נראה כמו עוד סביבון מהרבים שנראים במחזותינו, אך סיפורו מרתק ויוצא דופן ממש.

כי הסביבון הוא צעצוע בו שיחקה ילדה קטנה בת תשע בשואה. אליס-אסתר גולדמן נולדה בשנת תרצ"ג במורביה, שכיום שייכת לצ'כיה.

ההצלחה האירה פנים לאביה, מנחם-עמנואל גולדמן, והוא עשה חיל בפרנסתו כסוחר בקר.

אבל הכל התהפך על בני משפחת גולדמן בשנת תרצ"ט, עם פרוץ המלחמה.

מיד עם תחילת המלחמה פרצו הגרמנים אל בית המשפחה ושדדו את רכושם. בעקבות זאת החליטו ההורים מנחם-עמנואל ויהודית לברוח אל סלובקיה, מולדתם. מהר מאוד גילו בני משפחת גולדמן שגם בסלובקיה גורל היהודים קשה ומר. ההנהגה השלטת חקקה חוקים נגד יהודים, ובין השאר נאלצו היהודים לענווד טלאי צהוב לכל אשר פנו.

בני המשפחה החליטו לברוח שוב בחיפוש אחר אדמה מוצקה ובטוחה תחת כפות רגליהם. בשנת תש"ב הגיעו לקז'מרק (Kezmarok), מקום הולדתו של האב, שם ניסו לנהל חיים רגילים. ואכן, היהודים במקום הצליחו לשמר מסגרת לימודים, אף שבאותה עת התגוררו בעיירה ילדים ספורים.

בתקופה זו קיבלה אליס הקטנה את הסביבון, לאחר שאחד המלמדים בקז'מרק יצק אותו.

אלא שגם כאן לא ארכו ימי השלווה של המשפחה. שוב היה עליהם לברוח מאימת הנאצים ושלוחיהם. הם הסתתרו זמן מה בחווה, משם ברחו לעיירה מיכלובצה ובתש"ג חזרו לקז'מרק.

מעגל המצור סביבם הלך וקטן, ובאלול תש"ד הגיעו אנשי אס-אס לעיירה וכלאו את בני המשפחה במחנה מאולתר. בחשוון תש"ה רוכזו היהודים בעיר ונשלחו לאושוויץ. לפני שילוחם למחנה ההשמדה, הספיקה האם יהודית להשאיר מזוודה אצל שכנים גויים. בתוך המזוודה הניחה פריטים שונים שהיו יקרים ללבה, וביניהם הסביבון. המשפחה נשלחה לפלשוב ולמחרת הגיעה לאושוויץ. לאחר מכן המשיכה הרכבת לרוונסברוק. אסתר נותרה במחנה עם אמה. יהודית נשלחה לעבוד ואסתר נשארה עם הילדים במחנה.

בשבט תש"ה נשלחו יהודית ואסתר לברגן בלזן. הרעב היה גדול ואסתר, שבאותה עת כבר הייתה בת שתים עשרה, הצליחה להשיג בסתר סלק ממטבח המחנה וכך שרדה.

בסיום המלחמה שקלה אסתר 17 קילוגרמים. למרבה הצער, אמה לא שרדה את המלחמה. היא נפטרה בט"ו באייר תש"ה במחנה העקורים בברגן-בלזן, הי"ד. אסתר הועברה אל בית יתומים יחד עם ילדים ניצולים נוספים מברגן-בלזן.

כאשר הציעו לה לעבור לשבדיה, סירבה הילדה. לבד חזרה לצ'כוסלובקיה, שם התברר לה שבסיעתא דשמיא שרדו אביה ואחיה, וכי הם נמצאים בקז'מרק. כך שבה אסתר והתאחדה עם משפחתה. בשהותם בקז'מרק ניגשו בני המשפחה אל השכנים, והתברר להם שהמזוודה שהטמינה שם האם נשמרה בעת היעדרותם. כך, זכו בני המשפחה למזכרת מאמם האהובה, ובתוכה הסביבון, זכר לניסיון לשמור על שגרת חיים מסודרת בתוך התווה ובוהו.

מעניין לציין שמלמד התינוקות שיצר את הסביבון הטביע בו את האות פ' כפי שנהוג בארץ ישראל, ולא את האות ש', כנהוג בחו"ל. האם ניתן ללמוד על כך שהמלמד ניסה להביע בכך את תפילתו ותקוותו לבורא עולם כי יתרחש נס גדול פה, באירופה העשנה?

יהודה תחיה לעד

החנוכייה הזו היא כנראה המפורסמת מכל אלו שהגיעו מאירופה אפופת העשן לירושלים עיר הקודש. סיפורה התפרסם בכל רחבי העולם, והוא הפך לסמל לניצחון האור והרוח היהודי על כוחות החושך והאפילה הקמים עלינו לכלותינו.

בחנוכה התרצ"ב, כשנה לפני הבחירות שהעלו את היטלר לשלטון, העמיד הרב עקיבא פוזנר, רב העיר קיל שבגרמניה, את החנוכייה על עדן החלון בביתם שברחוב סופיינבלטר 60 בקיל. מצדו השני של הרחוב, ברחוב סופיינבלטר 35, נשקפו משרדי המפלגה הנאצית של העיר.

זה כנגד זה עשה א-לוקים.

בב' בטבת התרצ"ב, נר שמיני של חנוכה, צילמה הרבנית את החנוכייה עם שמונה הנרות והשמש, כשברקע, במטושטש, נראה בניין מטה המפלגה הנאצית, ועליו מתנוסס דגל עם סמל הנאצים. לאחר מספר חודשים, כאשר הגיע התצלום מהפיתוח, כתבה הרבנית על גב התצלום המודפס (בתרגום חופשי מגרמנית):

Chanukkah 5692

"יהודה התפגרי"

כך אומר הדגל

"יהודה תחיה לעד"

כך עונה האור.

עברו הימים, השנאה היוקדת מבית המפלגה הנאצית התגברה, והרב חש צורך להגן על צאן מרעיתו. לאחר שפרסם מכתב גלוי בעיתונות המקומית במחאה נגד המודעות הראשונות שנתלו בעיר בנוסח "ליהודים הכניסה אסורה", הוזמן לוויכוח פומבי מול יו"ר סניף המפלגה הנאצית בעיר. הוויכוח התקיים תחת משמר משטרה כבד וזכה לפרסום בעיתונות המקומית למחרת.

עם התגברות המתיחות והאלימות בעיר, נענה הרב להפצרת בני קהילתו לברוח עם הרבנית ושלושת ילדיהם ולעשות את דרכם לארץ ישראל, אך בטרם עזב את העיר שכנע את בני קהילה לעזוב גם הם. בחסדי ד' מרביתם מילטו את עצמם מבעוד יום והספיקו לברוח לארצות הברית ולארץ ישראל.

החנוכייה, סמל ניצחון האור על החושך, הגיעה עם הרב והרבנית לירושלים. ברבות הימים החליטה הרבנית רחל פוזנר להעניק את החנוכייה לנינה, עקיבא מנסבך מבית שמש, הקרוי על שם בעלה זצ"ל. כיום מושאלת החנוכייה ליד ושם וחוזרת למשפחה מדי חנוכה להדלקת נרות.

נרות החנוכה הבורעים עד ימינו בחנוכייה מעידים למעלה מאלף עדים שצדקה הרבנית:

יהודה תחיה לעד!

הדוד והדודה שהצילו ילדים

"כך אנו נראים בעת שאנו מדליקים נרות חנוכה בבית היתומים. האם כך זה יישאר?"

מילים אלה זועקות מגלויה שנשלחה מבית היתומים היהודי בפרנקפורט על נהר המייין ליהודים ברחבי העולם כחלק מקמפיין לגיוס תרומות בשנת תרצ"ח, פחות משנתיים לפני פרוץ המלחמה. ואכן, התמונה המצולמת על הגלויה נוגעת ללב. נראים בה ילדים מדליקים נרות חנוכה לבדם, בלי דמות אב שתלווה אותם ברגעים המרוממים של החג.

המבוגר העומד משמאל הילדים הוא ישראל הכהן (איזידור) מרקס, מנהל בית היתומים האגדי, שיחד עם רעייתו דאג לילדים בכל נפשו ומאודו. המנהלים השרו אווירה של בית חם, כעין משפחה אחת. הם נקראו בפי הילדים "אונקה איזידור" (הדוד איזידור) ו"טאנטע רוזה" (הדודה רוזה).

משפחת מרקס ניהלה את הבית שברח' רודרברגווג 87 כבית משפחה גדולה, מתוך שאיפה להעניק לילדים חינוך יהודי שורשי שימלא את חייהם בשמחה ובאור.

חשיבה רבה הושקעה בניהול המקום. במקום פעלו שלושה מטבחים: בשרי, חלבי, ומטבח נוסף לפסח. החגים נחגגו כהלכה ובהשקעה גדולה. בחנוכה הייתה לכל ילד חנוכייה משלו. בפורים - השקיעו בתחפושת לכל אחד מהיתומים. בשמחת תורה נהוג היה שלאחר הקידוש קיבלו הילדים דברים טובים מהמתפללים הקבועים בבית הכנסת שבבית היתומים.

בבית היתומים התקיימו חגיגות לכבוד ימי ההולדת של הילדים. כל ילד קיבל מתנה ביום הולדתו ונאפתה לכבודו עוגה. פעמיים בשנה קיבלו הילדים בגדים חדשים. וכמובן, כאשר הגיעו הילדים למצוות נחגג היום הגדול עם עלייה לתורה בבית הכנסת ברוב עם. אבל אז החלה האדמה לרעוד תחת רגלי היתומים הקטנים.

מנהלי בית היתומים פתחו במאמצים חובקי עולם כדי לחלץ את הילדים התמימים ממלתעות הרשע. בצוק העיתים, פתח מרקס את דלתות בית היתומים בפני ילדים שננטשו או שנותרו ללא קורת גג, למרות מחסור במקום ומשאבים. הוא הציב מיטות בצפיפות כדי לקלוט כמה שיותר ילדים. כששלטונות גרמניה עצרו יהודים פולנים, כולל ילדי בית היתומים, הצליח המנהל להוריד אותם מהרכבת ולהחזירם לבית היתומים. מאוחר יותר פעל מול ארגונים וידידים ברחבי העולם כדי למצוא מדינות שיסכימו לקלוט את הילדים.

איזידור עצמו ליווה קבוצות ילדים אל מחוץ לגרמניה, תוך התמודדות עם קשיים בירוקרטיים והשפלות מצד הנאצים. לאחר מכן חזר שוב ושוב לגרמניה למרות הסכנות, עד שבאחת הפעמים נאלץ להישאר באנגליה, כיוון שהגיעה אליו ידיעה שמיד בהגיעו לגרמניה ייתפס וישלח למוות.

רעייתו, טאנטע רוזה, נותרה לבדה וניהלה את בית היתומים. היו לה כל המסמכים הדרושים כדי לעזוב את גרמניה, אך היא בחרה להישאר עם הילדים. היא גורשה למזרח בשנת תש"ב ונספתה, הי"ד.

על פי ההערכות, מאות רבות של ילדים זכו להינצל חיים ולשלום הודות למסירות נפשם של הזוג מרקס!

ההדלקה של הרבי מקרעטשניף בשואה

אחד מחשובי האדמו"רים שנותרו לנו לפליטה לאחר השואה האיומה מצדיקי הונגריה היה אדמו"ר רבי **צבי הירש רזנבוים מקרעטשניף זצ"ל**, שכונה בהערצה 'רבי הערשלה' קרעטשניווער'. הוא היה צדיק נשגב מושל ביראת אלוקים. מושא להערצה כעובד ד' מופלא מהמיוחדים בדור. הוא היה יהודי של מסירות נפש למען שמירת המצוות.

את היראת שמים שבערה בו כאשר ראו בימי השואה האיומה. העידו על כך גדולות ונצורות אותם הניצולים שהיו במחיצתו בשנות האימה. הוא הובל יחד עם בני משפחתו ברכבת למחנה אושוויץ כאשר הם כבשו את עיר מגוריו סיגעט, ושהה שם במחנה יחד עם בן דודו האדמו"ר רבי דוד משה מקרעטשניף זצ"ל שהתגורר ברחובות, שהיה פועל ישועות וצדיק מפורסם. מן המשגיח רבי דן סגל שליט"א סיפר כי רבו המשגיח רבי יחזקאל זצ"ל שלח אותו וכן תלמידים להתברך מפיו ולהתייעץ איתו. שניהם נשארו בחיים ונלקחו לעבודות פרך. הוא היה במחנות אושוויץ, שוטרבערג ובכנוולד הידועות לשימצה.

כאשר העבירוהו למחנה שוטרבערג, המחנה לייצור מסילות ברזל לרכבות, הצליח באופן על טבעי להתקבל לעבודה במטבח, ובכך להתנזר ממאכלות אסורות. הוא התקיים מאכילת ירקות, ולא נגע במאכלים אסורים. בתפקיד זה הוא עמד לישע עמו מאות פעמים, וחירף את נפשו לקחת מהמטבח מזון להציל את אחיו ששיוועו לפת לחם, מספר פעמים תפסו אותו ועמד להריגה אך בניסים ניצל, אך נענש על כך קשות.

כך גם קיים שם מצוות במסירות נפש. בכלל, היה הרבי הרוח החיה שם - להפיח תקווה אצל אותם שרידי חרב, בכל ליל שבת עשה קידוש על לחם לפני מאות יהודים, ובעיקר התמסר לקיום מצות תפילין. היו עימו זוג תפילין, והיה מאיר השכם בבוקר את היהודים שרצו להניחם לפני צאתם לעבודה, והיה קורא עימם 'שמע ישראל'.

בחנוכה הוא חירף נפשו להדליק נרות. הוא שמר ממעט המרגרינה שקיבל בשביל להשתמש בשומן שלה לשמן עבור נר יחיד ובודד לחנוכה. הוא פרס חוט מהחולצה שלו, החדיר בתוך השומן, וכך הדליק נר וקיים את המצוה בתוך גיא צלמוות. בשעה שבירך את הברכה כדרכו בקולי קולות 'להדליק נר חנוכה' הוא נתפס והוכה קשות עד כדי מוות, אך למחרת עם גוף פצוע, חבולות ומכות זבות דם קם שוב להדליק נרות חנוכה. הם השאירו אותו על סף מוות אבל את רוחו הכבירה לא הצליחו הגרמנים להכריע ולהחליש.

לאחר המלחמה כששמע האדמו"ר הקדוש רבי **אהרן מבעלזא זצ"ל** על תיאור ההדלקה הזאת של הרבי מקרעטשניף, ונשאל - איך היה מותר לו לעשות זאת, והרי עם המרגרינה הזו היה יכול להחיות נפשות? הגיב הרבי מבעלזא ואמר: "ביי עהם איז אויך הפיקוח נפש נישט אנצין א נר חנוכה" ["בשבילו זה פיקוח נפש שלא להדליק נר חנוכה"].

בפסח האחרון שלפני השחרור שהיה בכ"ח בניסן לא אכל כלום והתקיים בדרך נס משלוש פיסות גזר, כשבאו המשחררים האמריקנים היה הרבי באפיסת כוחות מפאת הרעב והם הצילוהו זמן קצר בטרם גווע לחלוטין. ובשביעי של פסח האחרון לשהותו במחנה - קם ואמר לציבור: '**כאשר ראיתם את הנאצים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, היום אנחנו יוצאים מהשעבוד**'. ואכן נזרקה בו נבואה קטנה, כי מאותו רגע ואילך לא עבדו יותר, עד יום השחרור - בכ"ח ניסן תש"ה.

מילה של עומרי

בבעלותנו קייטרינג בוטיק.

רעייתי אוהבת את המטבח, את הבישולים והאפיות. נהנית להפיק אירועים מכובדים בטעמים מגוונים ויוקרתיים. מתרגשת בכל טעם מחדש, שמחה לבטא את כישרונותיה הקולינריים הייחודיים.

כמה שהיא חזקה בהכנת סלטים וקינוחים, כך פחות מבינה במספרים, בחישובים מתמטיים ובהגשת דוחות ומסמכים. כך שבאופן טבעי לקחתי על עצמי את העול הכלכלי, עלי מוטלת המשימה להכין הצעות מחיר, לגבות את הכספים, להפיק חשבוניות וקבלות, ואני עושה זאת בשמחה ובהנאה מרובה.

אנו רואים ברכה בעמלינו, נראה שלעסק יש פוטנציאל אדיר. הלקוחות שבעי רצון. ממליצים לכל השכנים והידידים, ההכנסות במגמת צמיחה מתמדת. לא בשביל להתעשר, אבל כן מספיקות בשביל לפרנס משפחה ברוכת ילדים ולסייע בהוצאות נישואי הילדים.

המפנה המשמעותי החל ביום בו הכרנו לראשונה את עומרי. איש עתיר זכויות בהגנה על מדינת ישראל, סוכן שב"כ בעברו שסיכן את חייו פעמים רבות בשטח האויב, כעת פתח חברה לאספקת מנות קייטרינג לאירועים יוקרתיים. לאור המלצות חמות שקיבל עלינו מבקש לדון איתנו על חתימת חוזה ארוך טווח לשיתוף פעולה עסקי.

מדובר בלקוח זהב. דג שמן שעלה בחכתנו. לפי מספר המנות החודשיות אותם הוא מבקש להזמין, המפרט הגבוה ודרישות האיכות, היה ברור, אנחנו נכנסים לעידן אחר לגמרי. נהיה חייבים לצאת מהמטבח הביתי, מחזור הכספים והרווח הסופי עתיד לזנק משמעותית.

הוא סיפר על עצמו, על כישורים וקשרים ענפים, מאידך על קשיים אישיים עמו מתמודד, ביקש לשמוע את דעתנו ועצותינו. לא פסק מלציין עד כמה מתפעל מחוכמתנו וניסיון החיים שלנו, מהישרות וההגינות שלנו. אוי, כמה הוא מעריך את האנשים עם האמונה שלומדים תורה.

לפני שנפרדנו, כמעט בדרך אגב, הוציא עומרי מכיסו שיק על סך 8,500 ₪ וביקש טובה קטנה. מאוד יעזור לו. אם נוכל להפקיד את השיק אצלנו בחשבון ולהעביר לו את הסכום במזומן. מדובר בשיק שקיבל מלקוח, והוא צריך כעת לשלם לאחד הספקים שלו במזומן.

יש משהו באישיות הכריזמטית ובביטחון העצמי שלו שלא מותיר אפשרויות רבות לסירוב. העזות והחוצפה לבקש כזו בקשה כבר בפגישת ההכרות הראשונה, משדרת שכנוע עצמי עמוק שאכן מדובר בבקשה קטנה וזניחה נטולת כל סיכונים.

הסכמתי. אפילו חייכתי והשבתי 'אין בעיה - בשמחה'. למה לא לעזור ליהודי. אדרבה. הוצאתי חפיסת שטרות, החלתי לספור. עומרי מחזיק את ידי בעדינות, תביא לי רק 7,500 ₪. כך לעצמך 1,000 ₪, שיהיה לבריאות. מכל הלב.

למחרת שוב עומרי על הקו. יש לו עוד שיק של 12,000 ₪, בעוד כמה דקות אחיו מגיע אלינו הביתה, אם אפשר להעביר לו 10,500 ₪ מזומן, ואת ה-1,500 ₪ הנוספים נשאיר לעצמינו.

זה מגיע בסוג של הנחתה. פקודה לביצוע. הוא לא שואל או מבקש, הוא מודיע מה אנחנו נדרשים לעשות. במבט לאחור, אנחנו לא מאמינים שזה היה אנחנו. שביצענו את דרישותיו. הזוי לגמרי.

אבל בשעת מעשה, הקסם האישי שלו, יחסי החברות שנרקמו בין-רגע, בשילוב הרצון לרצות, והתשר הנחמד בצד, כשברקע עומדת עסקת ענק הוביל אותנו בשלשלאות של זהב להשביע את רצונו.

מי שסבור שאנחנו נדרשים לפנות בדחיפות לייעוץ נפשי, אולי יציע גם אשפוז בכפיה, הוא לגמרי בראש שלנו. זה גם מה שאנחנו היינו מציעים למי שהיה מספר לנו סיפור דומה.

הפקדנו את השיקים עם חששות כבדים, שהתבררו כמוצדקים. השיקים חזרו. האחד מחוסר כיסוי וחבירו לאחר שהתקבלה הוראת ביטול.

אני מתקשר לעומרי לעדכן שהשיקים חזרו, והוא כל כך כועס על בעלי השיקים. ממש נוכלים. קיבלו סחורה איכותית, וככה מתנהגים. הוא מטפל בזה מיידית.

אין לך מה לדאוג. אדאג להסדרת החוב מיידית. אצלי אין חכמות. לא מוותר לאף אחד. מי שנתן לי שיק, אני גובה ממנו את הכסף בכל דרך. עוד תראה מי זה עומרי.

כפיצוי על עוגמת הנפש, אני מוכן לעזור לך בגביית חובות. אם יש לך לקוח שנתן לך שיקים ואלו לא כובדו, תביא לי אני יגבה בשבילך. ללא תשלום. רק בגלל שאתה אדם טוב. אני יעזור לך.

לא הייתי צריך להתאמץ, הכאב הצרוב מהעקיצה שחווייתי, עת מנהל מוסד הזמין אצלנו אירוע יוקרה בסכום של עשרות אלפי שקלים, עבדנו כמה ימים סביב השעון לעמוד בדרישות התפריט היוקרתיות, סיפקנו סחורה לשביעות רצונו המלאה.

ומה קיבלנו בתמורה? כמה סדרות שיקים של לקוחות ששילמו לו עבור לימודים אצלו במוסד.

זה לא הריח לנו טוב. אבל לא היו לנו הרבה ברירות. המוצרים כבר בושלו ונאפו, אפילו כבר סופקו ללקוח.

כמעט כצפוי - השיקים חזרו. פנינו לבעלי השיקים, אלו היו המומים שבכלל השיקים הופקדו. לדבריהם הם ביטלו את הרישום ללימודים, ואף קיבלו אישור מהנהלת המוסד שכל השיקים נקרעו. ליתר ביטחון הם נתנו הוראת ביטול בנקאית.

פנינו לבעל המוסד, שסינן את השיחות מהטלפונים המזוהים שלנו, רק כשהתקשרנו מטלפון לא מזוהה יצרנו עימו קשר, אך הוא השיב ביבושת. אני שילמתי את מלוא הסכום, כל השיקים שהעברתי לכם של לקוחות ששילמו לנו עבור לימודים, אלו שיקים טובים ומצוינים, לא יודע מה אתם מבלבלים לי את המוח, והשיחה נותקה. לעד.

לא היה לנו עימו חוזה מסודר. ביקשנו מספר פעמים שיחתום על הצעת המחיר, איכשהוא, בסוג של חלקלקות לשון, זה נדחה למחר, עד שהמזכירה תניח לו על השולחן. כמה אפשר לנדנד לאדם כל כך עסוק ולהטריד על דבר כל כך פעוט. כך שלא היה לנו כל תיעוד או מסמך בשביל לתבוע חוקית.

התייאשנו. התחזקנו באמונה שהכל לטובה. קיבלנו באהבה. אבל הכאב עדיין צרב. כעת, נפלה לידינו הזדמנות פז. ראינו זאת כסוג של ישועה. העברתי לעומרי את השיקים. לא חלפו ימים בודדים, והוא מתקשר אלי, בשורה משמחת, הכסף אצלי ביד.

כל כך התלהבתי. זה היה סכום גדול שהתייאשתי ממנו. כל המרדפים שלי העלו חרס. והנה הוא, בתוך ימים בודדים מביא לי את הסכום מזומן ללא שגבה כל עמלה. הכי שימח אותי, שאת הכסף הוא הוציא ממנהל המוסד בכבודו ובעצמו. לא מבעלי השיקים המסכנים.

בתוך ליבי חשבתי, נהדר. כדאי שיהיו לי כאלו חברים. גם נדיב לב, גם יודע לצ'פר, והכי חשוב, עוצמתי, עם יכולות מוכחות. נוכל יחד לעשות עסקים ריווחים נטולי כל סיכונים.

יחד עם הנחת חבילת המזומן על השולחן, כמעט במקרה, הוא מוציא עוד מספר שיקים ומספר בלחישה. יש לי חבר שהיה במצוקה, עזרתי לו להקים עסק, מוסך מכוניות. השקעתי שם 45,000 ש"ח בהלוואות שנתתי לו להקמת העסק. כעת, התייצב כלכלית, והביא לו את השיקים האלו.

תפקיד אותם אצליך בחשבון, ותוריד 10% עמלה.

היה לי ברור שאני עוזר לו. מה איכפת לי לעשות טובה קטנה בלי סיכונים. בעסק כמו שלי ניתן לגלגל כמה שיקים בלי שאף אחד ישים לב. ואם יחזרו השיקים? יש לי את הגב של עומרי. נתתי לו את כל המזומן שהביא עימו, ונפרדנו לשלום.

השיקים חזרו. כולם. ללא יוצא מן הכלל. אני מתקשר לעומרי, והוא כל כך כועס על החבר שלו. ככה אנשים מחזירים לי טובה. מה לא עשיתי בשבילו. כנראה גם הוא נוכל, וכל הלקוחות שלו נוכלים. אין לך מה לדואג. עומרי בשטח, אתה ברוגע. מילה של עומרי זה מילה.

תשמע. עוד לא סיפרתי לך, אבל יש לי חשבון בנק שכעת מעוקל בגלל חשד להלבנת הון. יש שם שלוש מאות אלף ש"ח. בימים הקרובים החשבון משתחרר, דבר ראשון אני מעביר לך את כל החובות, גם מהשיקים הראשונים וגם אלו של המוסכניק. בכל מקרה אני עוד יוציא מהנוכלים האלו עד השקל האחרון.

כמה שעות לאחר מכן אני מקבל טלפון מעומרי. אני קופץ אליך לפגישה קצרה. רוצה להראות לך את דף הבנק של החשבון המעוקל. שתהיה רגוע. וגם להתיעץ משהו על העניין המשפחתי. רוצה לשמוע דעה של אדם חכם.

הוא מגיע אנרגטי כתמיד, משתף אותי שוב בבעיות משפחתיות סבוכות, מבקש שאתפלל להצלחתו. ייעצתי לו עצות עליהם גדלנו בישיבות, בהדרכת הנישואין, ספרי המוסר, איך מתנהגים עם אשה, עם ילדים, מבט על החיים, סדר קדימויות ודחיית סיפוקים כבוד לזולת וחשיבות החסד ועוד. הוא שתה כל מילה בצמאה. אוי כמה אתה צודק. כמה חבל שלא התייעצתי אתך כל החיים. היו לי חיים הרבה יותר טובים.

כעת הוא רוצה להתחיל חיים חדשים, לסגור את כל המשקעים מהעבר, אולי גם לחזור בתשובה, ללמוד בישיבה. יש לו חבר שהיום לומד בכלל בבני ברק. בחמישים אלף שקל, הוא סוגר הכל. תעשה איתי חסד. תעביר לי לחשבון את הסכום הזה, אני סוגר את כל התיקים שדופקים לי את החיים, ומיד שמשתחרר לי החשבון המעוקל, מחזיר לך את כל החובות ביד נדיבה. כמו שעומרי יודע.

לדבריו, הכסף כבר הועבר מקופת המדינה חזרה לחשבון הבנק, צריך כמה אישורים קטנים, זה תהליך של ימים בודדים, אם היה בעיה בחשבון הייתי אומר לך. חבל שאין לי הקלטה מהשיחה היום בבוקר עם הפקידה בבנק. יכול להיות שכבר מחר הכסף משוחרר. אבל מי כמוך יודע כמה חשוב להעביר לגרושתי את הכסף מיידית.

השתכנעתי. לא יודע בדיוק איך. יתכן וריחמתי עליו, רציתי לקיים מצוות והחזקת בו, אפשר ובתמימותי שאפתי להראות לו כמה טוב יש בדרך התורה, כך או כך, שברתי תוכנית חיסכון, העברתי את הסכום לחשבון הבנק שביקש. קיבלתי את כל הברכות מעומרי. לא אלו שכתובים בתורה. ברכה מסוג עדכני יותר. "מגיע לך שאפו"!!!

למחרת, הוא מעדכן שדיבר עם הפקידה, היא רק ממתינה לאישור מנהל וכבר פותחת את החשבון. שמחתי לשמוע. כל הלילה לא נרדמתי. התחבטתי האם עשיתי טעות או מצווה. הייתי פראיר או ברום המעלה, כך שהבשורה שהנה אוטוטו הכסף חוזר למקומו, בהחלט הפיחה בי משב רוח נהדר.

אבל השיחה טרם נותקה. תשמע, אל תשאל איזה חוסר מזל היה לי היום. נראה לי שזה קפידא מהשמים, לא יודע על מה. הרכב נתקע לי בנסיעה, הבאתי גרר, התברר שהלך ראש המנוע. המוסכניק אומר חבל להשקיע בתיקון. הוא מציג לי רכב שלפי המחירון שווה 120 אלף, כרגע יכול למכור ב-70,000 ש"ח, מזומן. מה אותה אומר? האם כדאי?

הוא רק החל את הסיפור, כבר הבנתי לאן הרוח נושבת. השבתי בנחרצות, אין לי. באמת לא היה לי. חסכוניות כבר שברתי. נתתי גם את מה שלא היה לי.

אבל הוא לא מתבלבל. מה הבעיה. קח הלוואה בנקאית. יש לך BDI נקי, תוכל לקחת הלוואה בקליק, אשראי ברגע, הבנק ירוץ אחריו. קח 80,000 ש"ח, נסגור את הרכב. בעוד ימים בודדים אני מעביר לך את כל ה300 שיש לי בחשבון. זה הרבה יותר מכל החובות. אצלי החברים מעל הכל. אתה עזרתי לי בתקופה הכי לחוצה בחיים, לא תפסיד מעומרי.

אחרי הסיוט הלילי הייתי הרבה יותר חזק, השבתי לו, אני רוצה לחשוב על זה. להתייעץ עם רעייתי. כל עוד יכולתי לעזור מכסף שהיה לי, עשיתי זאת על דעת עצמי. אבל לקחת הלוואות זה כבר משהו אחר לגמרי. בלי הסכמה של אשתי לא אקח כל הלוואה.

אבל הרכב כבר במגרש פה לידי. יש כמה קופצים. אחרי הכל זו עסקה של פעם בחיים. אתה תרוויח מזה הרבה מאוד. תעזור לי עכשיו, שאני בשיא הלחץ. עוד כמה ימים הכל משתחרר. תאמין לי, אם היה סיכון שהכסף לא משתחרר הייתי אומר לך.

נותרתי עיקש. הבטחתי לתת תשובה סופית בהקדם.

התביישתי לספר לרעייתי את הסיפור המלא. האמת שהתביישתי לספרו לאף אדם בעולם. לא לקרובים ולא לידידים. בסתר ליבי ידעתי שכל מי שישמע את הסיפור, יחשוב שנפלתי על הראש. בשעת מעשה לא הבנתי, שאם אני מתבייש לספר, זהו סימן מובהק שיש כאן בעיה. למה אדם צריך להתבייש מלספר על עסק מוצלח הגון וראוי שעושה.

התחלתי לספר, היא נדהמה. המשכתי, נחרדה. סיימתי, כמעט התעלפה. לא האמינה איזה בעל משוגע יש לה. אתה בא להגיד לי שנתת לאדם שאתה בקושי מכיר, סכום של למעלה ממאה ועשרים אלף שקל!!! אין לך כאן בעיר חברים מסכנים. כאלו שבחבות מנישואי הילדים, תלווה להם. זה הרבה יותר בטיחות. מה יש לך עם אדם שיותר מזכיר מאפיונר ערמומי מאדם תם ישר ומסכן.

הייתי חייב להגן על כבודי. את הרי מכירה אותו. הוא איש מיוחד. עוצמתי ומסתורי, כעת במצוקה גדולה. עזרנו ליהודי טוב בהלוואה נוחה. הוא עוד יחזיר עד הפרוטה האחרונה. עוד נרוויח ממנו המון. אני בטוח בזה. הוא סיפר לי הרבה על עצמו. הוא לא נוכל. רק אדם מסכן. כעת במצוקה גדולה.

נו-נו. היתה התשובה.

עכשיו תשמעי מה הוא עוד רוצה. הלך לו הרכב. כעת הוא תקוע במוסך. יש לו הזדמנות של פעם בחיים לקנות רכב במחיר מציאה. הוא מבקש שניקה הלוואה בנקאית של שמונים אלף ונעביר לו כהלוואה לימים בודדים.

אני מסכים שיש בזה סיכון גדול, אבל למה לא לעזור ליהודי. מצוות חסד. הוא ישלם את כל העלויות וההריביות. כמובן נעשה גם היתר עיסקא. אבל הכסף כבר בחשבון הבנק שלו. הוא ישתחרר בימים הקרובים. רק חסר אישור מהמנהל. הוא עלול להפסיד את העיסקא.

הפכתי למליץ יושר גדול. מצאתי הרבה זכויות שיש לעומרי. גילתי אליו הרבה מאוד אמפתיה ורצון לעשות הכל למענו. היתה לי תשוקה גדולה לעזור לו. רציתי שהוא עוד פעם יגיד לי שמגיע לי שאפו.

במבט לאחור לא יודע איזה טירוף עבר עלי. עד היום קראתי סיפורים כאלו על אחרים. על כתות ואנשים שהקריבו את חייהם בשביל הגורו. לא האמנתי שסיפורים אלו יכולים להיות, בוודאי לא אצל אנשים נורמאליים.

רק כיום אני מבין שזה עלול להיות לכל אדם. החיבור הרגשי, האישיות הכריזמטית שמשדרת עוצמה בלתי רגילה, כאילו משתלטת על הרגשות שלי. סוג של התמכרות. במסווה של חסד ודאגה לאיש מסכן.

סוף הסיפור:

נתתי לו את ההלוואה. כן. אני מתבייש שכך עשיתי. אבל לפחות שאחרים ילמדו ממני.

ומה עם החזרת ההלוואה?

מה שקורה כרגע, שהכסף בחשבון המעוקל עדיין לא התשחרר. המנהל יצא לחופשה, אח"כ המזכירה, צריך חתימה גם של הסגן שהבן שלו כרגע בניתוח חרום, גם צריך אשרור מחודש מבנק ישראל. אל דאגה. בימים הקרובים הכסף ישתחרר...

ואני הרסתי לעצמי את החיים. את שלום הבית. את הכבוד שהיה לי. את האמון בעצמי. בזמן הקרוב נחל לשמוע הצעות שידוכין לבתי הגדולה. יש לי מינוס, חובות והרבה עוגמת נפש לתת לה כנדוניה.

בהצלחה לכל התמימים שבימים אלו מאמינים בעומרי המיוחד שלהם.

כותב המאמר: הרב אריה ליבוביץ מנהל גמ"ח יד שמשון - מודיעין עילית
בברכת יישר כח גדול

הערות נחוצות לקראת סוף שנת המס הנוכחית

לקראת סוף השנה הלועזית ותחילת השנה החדשה למניינם ראינו לנכון להביא כמה הערות חשובות שיכולים להועיל לציבור בכמה וכמה מקומות ברשויות השונות וכדו'.

זכויות רטרואקטיביות:

ישנם הרבה זכויות שאפשר להוציא לשנים קודמות שעדיין לא מומשו, וזאת רק עד למספר מוגבל של שנים קדימה, לכן עם סוף שנה, זה הזמן האחרון למימוש רטרואקטיבית לזכויות אלו:

- מענק עבודה לשנת 2023 למניינם.
- החזרי מיסים לשנת 2019 למניינם.
- החזרי ביטוח לאומי שנגבו שלא ע"פ החישוב הנכון לשנת 2018 למניינם.

טיפולים לשנה הנוכחית.

ישנם מגוון זכויות שאפשר לטפל בהם רק עד סוף השנה, לכן יש להזדרז כעת למצות אותם, וכדלהלן:

- פיצויים לעצמאיים נפגעי המלחמה (עם כלביא).
- פתיחת עוסק-זעיר /פטור /מורשה לשנת 2025.
- עדכון הכנסות צפויות לבעלי עוסק זעיר.
- הפרשה עד לתקרה המותרת (20,500₪) לקרן השתלמות לעצמאיים.
- אלו שלא הגישו עד כה הנחה לארנונה, זה הזמן האחרון לקבל הנחה על החודשים שנותרו.
- קבלות על תרומות לעמותות המוכרות לפי סעיף 46 לזיכוי ממס.

הנחה בארנונה לשנת 2026.

אלו המחשבים את נתוני השכר של ההנחה לפי 3 חודשים האחרונים של השנה הקודמת, יש לקחת בחשבון להיערך בהתאם בחודשים אלו הקובעים את גובה ההנחה לשנה הבאה.

וכאן המקום להזכיר, תמיד כדאי לטפל בכל עניינים אלו בהקדם, ולא לחכות לדקה האחרונה ולהיות מהצועקים לשעבר, והתורה חסה על ממונם של ישראל!

באדיבות

יועץ המשכנתאות שלך חיים קרפמן

- איתך בדרך לדירה -

053-3108002

**פֿבוֹדוֹ אֹדֶר יִזְרִיחַ בַּמִּקְדָּשׁ קוֹדֶשׁ / גִּיה נִרוֹת נִחֻה דּוֹלָקִים בַּקּוֹדֶשׁ / הַשֵּׁב לַהֲנִים לַמַּחֲלָקִי
תָּם וַיִּשְׁרְתוּהָ בַּקּוֹדֶשׁ / וְרוּיָה יְקוֹפְצוּ חֲזוֹת חֲנוּכַּת מִקְדָּשׁ קוֹדֶשׁ / טָכָס מִצִּית נִרוֹת שִׁבְעָה
יַעֲרֻכוּ בַּקּוֹדֶשׁ**

(אופן לשבת א חנוכה)

מקור המנהג

במגן אברהם סי' תע"ר "נהגו הנערים העניים לחזור על הפתחים בימי חנוכה" ומרן שה"ת הגר"ק בדרך שיחה כתב שמזה התפשט המנהג לתת לכל הנערים בכדי שלא לבייש את מי שאין לו.

בספר חמדת ימים (ליורנו תקכ"ג) מאריך שהיו בודקים בחנוכה את המלמדים אם עושים מלאכת השמים כהוגן, ומזה הטעם התפשט המנהג בכמה מקומות שהתינוקות מוליכין מעות לרבן עם יתר מנות וגם העניים חוזרים על הפתחים בהם אכן עיקר המצוות היא לעניי תורה.

בספר תולדות יעקב יוסף פ' צו (ע"י מדור שמות הספרים וישב) כ' שהרבנים היו הולכים בחנוכה ללמד בישובים ובכפרים את עמי הארץ הלכה ואידישקייט, וכשכר בטלה הכפריים היו נותנים שכר לרבנים וקראו לזה "חנוכה געלט".

בס' יוסיפון (רביעי פרק כ) מסופר שכל השלל שלקחו בנצחון האויבים חילקו לעניים ומתתיהו ובניו לא לקחו לעצמם, ואולי זה מקור לחלק צדקה בחנוכה.

ובספר מקדש מלך הובאו דבריו באגרא דפירקא (אות שו) שיש סגולה להחזיק לומדי תורה בחנוכה לתקן עוון נשג"ז גם מגלגולים קודמים ואכן הוא ענין לחנוכה וכדאי' סנהדרין פב. כי אתא רב דימי אמר בית דינו של חשמונאי גזרו: הבא על הנכרית חייב עליה וכו' משום נשג"ז ע"ש.

וע"י להלן קטע "חוקות הגויים".

מקור בלומדות

הרמב"ם פ"ט, מתנו"ע ה"ב כ' "וכן מעמידין גבאין שלוקחין בכל יום ויום מכל חצר וחצר פת ומיני מאכל או פירות או מעות ממי שמתנדב' וכו' וכ' הגאון הרוגאטשובי בצפנת פענח שם שצ"ל שהתקינו כן בשביעית כדי שיוכלו לקבל גם מהחשודים על השביעית.

וזה ע"פ הרמב"ם שמיטה ויובל ח, כ שגבאי קופה בשביעית לא יהיו מדקדקין בחצרות של אוכלין שביעית ואם נתנו להן פת מותרת ואין חוששין לה שמא מספיחי שביעית הוא שלא נחשדו ישראל להיות נותנין אלא או מעות שביעית או ביצים הנלקחות בדמי שביעית, ע"כ.

וכ' הצ"פ שא"כ מחנוכה ואילך (של שמינית) אפשר לקחת גם מעות כי כבר אין חשש שביעית ע"פ הרמב"ם שמיטה ויובל ד ו: ועד מתי אסורין ספיחי שביעית במוצאי שביעית מר"ה ועד חנוכה ומחנוכה ואילך הן מותרין. ומסיים: וזה סמך למנהגנו שמקבלים מעות חנוכה פ"י להראות שמזמן זה אפשר לקחת מעות מכולם כל השנים.

טעם המנהג

באוצר טעמי המנהגים כ' כיון שהיוונים רצו לבטל תורה מישראל רוצים לזרז את הילדים ללמוד ולאהוב את המצוות ולכן נותנים להם. ויש שאמרו שהטעם הוא לחנך את הילדים להשתמש עם הכסף למצוות. ויש אומרים בשם האבני נזר כיון שהיו מדליקים בבית מפני הסכנה ורצו שהילדים ישארו נעורים נתנו להם כסף וממתקים להשאר נעורים.

בחידושי הרי"ם כתוב הטעם ע"פ הכתוב אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד, שמצות נר חנוכה שמקומה בשמאל מביאה עושר וכבוד. ולכן מחלקים כסף.

מהרי"ד מבעלזא כ' ע"פ הדין שצריך לתת לעני המתפרנס מצדקה שמן לנרות חנוכה, נותנים לכולם בכדי שלא לבייש את מי שאין לו.

ואמר האדמו"ר מסטריקוב זצ"ל בשם רבי שלמה איגר מלובלין, שיש בגמ' (שבת כב) אמר ר"י אמר רב אסי אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה, ויש להבין מדוע נקטו דוקא מלאכה זו, אלא שיש ענין לתת חנוכה געלט, וכשנותנים לילדים הם מאד אוהבים לספור שוב ושוב ולכם אמרו שאפילו דבר זה שהוא מעניני חנוכה אסור לעשותו נגד הנרות.

שאל משהו את האדמו"ר א"כ, מדוע נותנים דוקא לקטנים, ענה הרבי "די גרויסע וויסן שוין אז געלט איז גאר נישט..."

חוקות הגויים

יש מקשים הרי אומות העולם גם נותנים בימי אידם כסף ומתנות לנערים, וא"כ מדוע אין בזה חוקות הגויים, אלא שכבר יש בשו"ע שכל דבר שיש בו טעם והגיון אין בו משום חוקות הגויים, ומרן הגר"י קמינצקי בהגהות לסימן תע"ר כ' שאין בזה חוקות הגויים כי המקור גובע מזה שנתנו דמי חנוכה למלמדים ושלחו את זה עם הילדים ומזה השתרבב המנהג לתת לילדים, ואדרבה, מוסיף הגר"ק, מסתבר שהגויים לקחו מנהג זה מהיהודים!!

זמן הנתינה

המנהג הנפוץ שאין זמן מדויק שבו נותנים את דמי החנוכה אלא מתי שמוצאים כמות מספיקה של שטרות של עשרים ומטבעות של עשר...

אבל הקה"י ובנו הגר"ק היו נותנים דוקא בנר ה' דחנוכה, והסביר מרן שה"ת כי יום זה לעולם לא חל בשבת ולכן אפשר לקבוע בו נתינת דמי חנוכה.

ויש שהסבירו הטעם של יום ה' כי אז הקריב שבט שמעון ושבט שמעון נעשו מלמדי תינוקות והם עודדו את ילדי ישראל ללמוד.

שאלה

יהודי מחו"ל ששלח לארץ ישראל כסף לחלק לכל נכדיו שוה בשוה, והתעורר ספק עם הנינים בכלל, הגר"י זילברשטיין מביא מתשובות משכנות יעקב מובא בפתחי תשובה (חו"מ רמז) שכיב מרע שצויה לפני מותו לתת מתנה לנכדיו ולאחד מהם יש בנים והשיב המשכנות יעקב שאין בכלל הנכד אלא בן הבן.

כי כתוב לגבי שבועת אבימלך אם תשקור לי ולניני ולנכדי, ותרגם האנוקלוס לנכדי לבר ברי ופירש"י כי עד כאן רחמי האב על הבן, וכן בגמ' במגילה ה'כ"ט לבבל שם ושאר ונין ונכד ודרש"י שם נכד ושתי שהיתה בת בנו, בקיצור נכד זה רק נכד ולא נין. וגם בלשון בנ"א כשאומרים נכדים מתכוונים נכדים בלבד. וכן באידיש "אייניקל ואור-אייניקל".

אבל מוסיף הגר"י יתכן שלגבי דמי חנוכה נינים בכלל כיון שכל המטרה היא להגביר אהבת התורה בלב הבנים, ובתורה כתוב והודעתם לבניך ובלגי בניך ופי' הרמב"ן עד עולם א"כ נינים בכלל.

השוללים

הרב בן ציון מוצאפי כ' שמנהג הספרדים בירושלים שלא לתת דמי חנוכה כדי לא להרגיל את הילדים בחמדת ממון. וכאלו שהרחיקו את גניבת האפיקומן, שיש דורשים לשבח ויש לגנאי. אולי אדרבה זה הזמן לחנך את הילדים להשתמש בכסף רק לדברים טובים ולמצוות היפך תורת היוונים.

וגם ידוע לי על כמה אשכנזים שאינם נותנים כי אין להם, והם כמובן אומרים לילדיהם שזה המנהג שלהם... (יש לחקור אם הם אותם שלא נוהגים לגנוב האפיקומן...).

סיפור ספרדי ופשרו הליטאי

סיפר הגר"מ אליהו: היה יהודי, שמש במקצועו, שלא היה לו כסף לתת דמי חנוכה לילדיו, הלך לראש הקהל ואמר לו "אני יותר חשוב ממך" אמר לו ראש הקהל וכיצד זה? הלא אני ראש הקהל! אמר העני, לא, אני חשוב יותר, אמר ראש הקהל בוא נשאל את הרב מי יותר חשוב, אמר העני "גם מהרב אני יותר חשוב" אמר ראש הקהל על כבודי אמחל אבל על כבוד הרב לא אוכל למחול.

אמר העני, בוא נסכם בינינו שנלך לרב, ואם הוא יאמר שאתה צודק ואתה החשוב אני אתן לך חמש זלוטי, אבל אם אני צודק אתה תתן לי עשר רובל!

כמובן שראש הקהל הסכים, הלכו לרב, כששמע הרב את טענותם ושאל את השמש מה בפיך? מדוע אתה סבור שאתה חשוב יותר? אמר העני: בחנוכה השמש עומד מעל כולם!!! שחק הרב ונהנה מאד ואמר לעשיר, אכן תן לו ויהיה לך לזכות.

ההסבר והמסר העמוק בסיפור זה הוא כמה חשובים כלי הקודש, וכמו שהשמש בחנוכה שאין לו קדושה, ובכ"ז מוכרחים לו, גם השמשים והגבאים כמה חשובים ונצרכים הם לעבודת הקודש. (וכיון שחנוכה יוצא תמיד בסוף השנה האזרחית זה הזמן לחדש את הוראות הקבע לבתי הכנסת לבל יקשה על הגבאים).

סיפור חסידי ופשרו הליטאי

רבי ישראל מרוזין באחד מימי החנוכה סבל מכאב חזק בשיניו והרופא קבע שיש לעקור שן אחת וכך עשה, כשרצה הרבי לשלם לרופא עבור מלאכתו סרב הרופא לקבל ואמר שאלו הם החנוכה-געלט שהוא נותן לרבי. אמר הרבי רק תבקש אל תספר זאת לציבור שלא יבואו כולם לתת לו דמי חנוכה אלו ויישאר בלי שיניים...

ואולי ניתן לפרש זאת בדרך עמוקה ע"פ הגמ' הגר"א על הגמ' (סנהדרין עח): "ארס נחש בין שיניו הוא עומד" וביאר הגר"א שהיינו הנחש הקדמוני והכוונה, שהנחש הוא השטן והארס שלו הוא החטא, כי בין הנ' והש' של 'נחש' יש האות ח, ובין הש' והנ' של השטן יש האות ט', וביחד הם 'חט' כי החטא הוא הארס של היצה"ר, ובימי החנוכה שאז היה הנצחון הגדול על השטן, התכוון הרבי שישאירו לו את השיניים לבל יהיה חטא...

דמי חנוכה בשבת

אלו הנוהגים לתת מטבעות שוקולד כדמי חנוכה יכולים לתת גם בשבת רק שיזהרו מבשר וחלב. (לתת מריר זו כבר קמצנות כרונית)

שָׂרֵד מְכוּרְבִּים עֵת תְּשִׁיב בְּקוּדֶשׁ / פֶּאֶר מְגַפְעוֹת צִיץ נֹר הַקּוּדֶשׁ / קָרַב לְתַבּוּאָת
רֵאשִׁית קוּדֶשׁ / שׁוּבָה בְּרַחֲמִים לְעִיר הַקּוּדֶשׁ / תִּתְּפֹאֵר וְתִתְקַדֵּשׁ בְּפִי שִׁדְפֵי קוּדֶשׁ

(אופן לשבת א חנוכה)

עתיד המגורים לציבור החרדי- היכן?

מחירי שכירות הדירה במרכז מאמרים.

אותה יחידת דיור שניתן היה להשכירה אך בקושי לפני שנתיים בכאלפיים שקלים, נחטפת כיום בארבעת אלפים שקלים. מילא המחיר. הבעיה עוד יותר גדולה שפשוט אין דירות להשכרה. עם האירוסין מתחיל מסע החיפושים, אשר בתרחיש טוב מסתיים שבוע לפני החתונה בהתפשרות על יצירה תת קרקעית שמזכירה את מנהרות החמאס בעזה. והתחושה היא - ניסים. למה זה כך? מה קרה? מה השתנה?

מזה כמה שנים, זוגות רבים לא רוכשים דירה למגורים. הם לא יודעים היכן לקנות. מה לעשות. המחירים יקרים. האפשרויות מצומצמות.

לבינתיים הם שוכרים. ושוכרים. וממשיכים לשכור. חלקם רוכשים דירה כל שהיא בצפון או בדרום להשקעה. מה שנקרא 'שוכרים ומשכירים'. אך לא קונים את הדירה שבה הם מתכוונים לגור.

הסיבה העיקרית - מחירי הדיור שדינקו.

דירת שלשה חדרים בסיסית באזורי המרכז עולה קרוב ל-2 מיליון ₪. בירושלים ובבני ברק, כמה מאות אלפים נוספים. מהיכן ניתן לשלם סכום גבוה כל כך. ועוד למוצר בסיסי כל כך.

גם אם ההורים התאמצו מעבר ליכולת ויחדיו גייסו כחצי מיליון ₪ כמתנה לזוג בשביל רכישת הדירה, עדיין נדרש מהזוג ליטול הלוואת משכנתא של מיליון וחצי. עם החזר חודשי של כ-8,500 ₪ למשך 30 שנה!!!

מי יכול לעמוד בכאלו סכומים. גם אם האשה עובדת בראיית חשבון או הייטק, לא תמיד גובה השכר מגיע לסכום החזר כזה של משכנתא. ומהיכן יממנו את יתר ההוצאות.

אולי בתור זו"צ יוכלו להפריש את כל משכורת האשה למשכנתא, אבל במשך 30 השנים הבאות המשפחה עתידה לגדול ולהתרחב, מהר מאוד יגיע מצב שיתר ההוצאות הבסיסיות דוגמת חשמל, ארנונה, חינוך, מזון ויתר ההוצאות המשפחתיות יגיעו לעשר, חמש עשרה ואף עשרים אלף שקלים בכל חודש. חוץ מהמשכנתא!!!

ומה יקרה כשהמשפחה תתרחב בעז"ה במשך השנים ויהיה הכרח להוסיף חדר או שנים לדירה, או למכור ולקנות חמשה חדרים. הן מדובר בהוצאה צפויה של כחצי מיליון עד מיליון שקלים נוספים, בטווח של 10-15 שנים מהחתונה, רחוק מאוד מסיום 30 שנות המשכנתא.

וטרם דיברנו על נישואי הילדים. כאשר בצורה הטבעית של החיים, הזוג עתיד לחתן כחמשה ילדים במהלך אותם שלושים שנים. ועדיין הבוקר טוב של חשבון הבנק שלהם מתחיל בהוצאה ענקית וקשיחה של החזר משכנתא על דירה ששכחו בכלל שפעם קנו אותה.

זו הסיבה שלפני כעשר שנים החל לפרוח תופעת הטאבו משותף. כך מחיר הדירה ירד בכמה מאות אלפים. העיקר לקנות דירה. במהלך השנים, עם עלייה נוספת במחיר הדיור החלו לצמוח גם טאבו משולש, מרובע, מחומש, לאחרונה התבשרנו על יזם מפור לפל שהצליח להנפיק יחידה נוספת ומכר בטאבו משושה!!!

המצוקה גדולה. אלפי זוגות עומדים על הגדר. לא יודעים להשית עצות בנפשם.

לפי פרסומים שונים, בכל שנה מתחתנים 12,000 זוגות כ" מהציבור החרדי על כל גווניו. זהו קרוב מאוד לסך כל יחידות הדיור הקיימות בעיר מודיעין עילית על כל פיצוליה ויחידותיה!!!

סיכום מהיר של מספר הלומדים בכל שיעור בעשרים הישיבות הגדולות בציבור הליטאי מביא אותנו לכמה אלפי בחורים בכל שנתון.

האם מישוהו מכיר תוכנית ממשלתית שנמצאת בשלב כזה או אחר לבניית אלפי יחידות דיור המיועדות לציבור החרדי באזור המרכז? משהו בירושלים בני ברק? במודיעין עילית, ביתר, אלעד אשדוד? נדמה כי העיר היחידה בה יש תוכניות מעשיות היא בבית שמש, אבל מחירים בשמים.

התשובה היא לא. אין שום תוכנית שכזו ביחס למרכז, גם אין שום אופציות של דירות ריקות, או שכונות מתאימות לאכלוס אלפי משפחות חרדיות בכל שנה.

גם אם היו כאלו תוכניות, למי היה יכול לשלם אותם. מי יכול להרשות לעצמו לרכוש 80 מטר רבוע בקומה חמישית ללא מעלית בשני מליון שקלים!!! מי פראייר לשעבד את החיים שלו למשכנתא כה תובענית ואכזרית בשביל דירה שרחוקה שנות אור מדירת החלומות.

נעשה אם כן חישוב מתמטי. אחד ועוד אחד.

הנחת יסוד ראשונה: כך המצב לא יכול להימשך. לא יתכן שאנשים יעמדו בלי סוף על הגדר, ימשיכו לשכור דירות, המחירים ימשיכו לזנק, יפתחו חרדה מהמשכיר שיבקש מהם לפנות את הדירה ולא יעשו מעשה.

הנחת יסוד שנייה: לא יתכן וכל העומדים על הגדר וכן כל העתידים להינשא בשנים הקרובות, כולם ירכשו דירה במרכז. אין מציאות

כזו. אין את האפשרויות, אין דירות, אין יכולת ליטול משכנתאות שכאלו, ובוודאי לא למסן אותם לאורך זמן. התוצאה המתבקשת: הציבור יחל לנהור לפריפריה. זה יתחיל מחוסר ברירה. אבל ימשיך בזרם גובר והולך עד שיפתחו ערי מרכז חדשות. זו לא נבואה. חישוב מתמטי קר.

תהליך זה התממש לפני כעשרים וחמש שנים. אז ירושלים ובני ברק היו ערי מרכז יחידות. כולם רצו רק במרכז. המחירים עלו. כולם שכרו. לא השיגו דירות להשכרה. המחירים זינקו. ומתוך ההכרח בלית ברירה קמו להם הפרוייקטים. בית שמש, מודיעין עילית, ביתר ואלעד.

תוך שנים ספורות ערי הספר הפכו להיות ערי המרכז החדשים. החלו להגיע אליהם טובי המשפחות, נפתחו כוללים וישיבות, חיי המסחר התפתחו ועמם התחבורה הציבורית וכל יתר הצרכים להוות עיר מרכז.

אנו בעיצומו של תהליך זה. ביחס לפריפריות של היום. זו הסיבה שהפריפריות פורחות. אלפי משפחות קבעו את משכנם בשנים האחרונות באזורי פריפריה.

היו ביניהם חלוצים של ממש. מייבשי ביצות. ללא קהילה מסודרת, ללא מוסדות מתאימים. ללא חנויות מזון בכשרויות נאותות, תחבורה ציבורית מינימאלית. ספגו מבטים תמהים, עקיצות מזלזלות, אבל היו עם המון אמונה בדרך, שליחות ודבקות במטרה.

כיום ניתן למצוא בכל פריפריה קיימת כוללים מכל הסוגים, חידורים ובתי ספר שלא היו מביישים את הטובים שבמרכז. חנויות ועסקים וכל יתר הצרכים והשירותים ללא תלות במרכז.

בפריפריה נוכל למצוא דירות במחירים אחרים לגמרי. ובזמנות גבוהה.

דירות שלשה חדרים חדשות מהנילון במחיר של 1.1-1.4 מיליון ₪. דירות יד שניה כמיליון ₪. ישנם אף ערים, פחות מרכזיות דוגמת נוף הגליל, בית שאן, ירוחם, בהם נוכל למצוא דירות יד שניה בכ- 600-700 אל"ש.

טוענים הזו"צים: נכון, המצב טוב, אפילו מצויין, אבל עדיין זה לא המרכז. זה לא הרמה של המרכז. אין את הכישרונות הגדולים. אין את הכוללים המפוארים. את הישיבות עם הניסיון והמוניטין. זה לא זה.

יכול להיות. גם הגיוני. זרם הרוכשים עדיין לא צבר את התאוצה המספקת. מה שמסביר גם את הפרש המחיר. אבל ברגע שיפול האסימון, שתתחיל הנהירה, ערי הפריפריה של היום יהיו ערי מרכז של עוד שנים ספורות.

הכתובת על הקיר. העתיד בפריפריה. לא בגלל שאין שם הבדל בין המרכז לפריפריה. ישנם הבדלים. אבל מהר מאוד הם יתאדו. כי בשנים הקרובות הציבור החרדי יזרום רק לפריפריה. שם יהיו ערי המרכז. לא יחסר בהם דבר.

החכם רואה את הנולד, מזהה את המגמה, מצטרף אליה כשהמחירים עדיין זולים, כשכל האופציות פתוחות. מכאן ואילך, ככל שההצלחה תגבר, יעלו גם המחירים, יקטנו האפשרויות, יצומצמו האופציות להתפתחות אישית שכיום פתוחות ומזמינות.

אין החלטה בעלת השלכות מהותיות מבחינה כלכלית כמו ההחלטה היכן לרכוש את הדירה. כמה מדברים על קיצוצים במלגת הכוללים, במעונות, בקצבאות הילדים. כמה מתלהבים ממבצעים שונים, ממענקים כאלו ואחרים אם נעשה חישוב נראה כי מדובר בסכומים זניחים מול השפעת ההחלטה להעתיק את המגורים לפריפריה.

נערוך חישוב קצר:

בשביל לפשט את החישוב, נניח שההפרש בין מחיר דירה במרכז למקבילה שלה בפריפריה עומד על כמיליון שקלים. זו לא הפרזה. לשם המחשה. דירת חמשה חדרים שעולה במרכז כ-2.6 מיליון תעלה בפריפריה 1.6 מיליון. פלוס מינוס.

נתון נוסף: בהלוואת משכנתא, בפריסת ל-30 שנה, בריבית של כ-5% שנתית, מעבר לסכום אותו ניטול כהלוואה, נשלם לבנק לאורך השנים סכום זהה כריבית וביטוחים. אם נטלנו משכנתא של מיליון שקלים, נשלם לבנק שני מיליון שקלים. ריביות וביטוחים.

אם במקום לרכוש דירה במרכז המחייבת אותנו ליטול הלוואת משכנתא של מיליון שקלים, נרכוש בפריפריה ללא הלוואה זו, הרי חסכנו בהחלטה זו שני מיליון שקלים. גם את מיליון ההלוואה וגם את מיליון הריביות.

אם כאשר נרכוש את הדירה בפריפריה ללא הלוואת המיליון, נפריש לחיסכון את אותו סכום שהיינו נדרשים לשלם לבנק כהחזר המשכנתא אילו היינו רוכשים את הדירה במרכז, וכשיצטבר סכום בסיסי נשקיע אותו ברכישת נוספים כמנהג גוברין יהודאי כאן בארץ ישראל, הרי שמשני מיליון החיסכון נרוויח לפחות עוד מיליון או שנים נוספים.

אם כך, ההפרש בין דירה במרכז לזו שבפריפריה אינו עומד על מיליון שקלים, גם לא סכום של שני מיליון שכולל בתוכו גם את הריביות על המשכנתא שחסכנו. ההפרש הוא ארבעה מיליון שקלים. כולל הרווחים אותם לא יכולנו לממש בגלל שקנינו דירה במרכז ושלמנו את כל כספנו לפירעון המשכנתא.

ארבע מיליון זה לחיות בעשירות, ברווחה כלכלית, בדירה נאה ומרווחת, לחתן את הילדים בכבוד, לחיות כמו גביר.

לגור בדירת שלשה חדרים במרכז, עם משפחה ברוכה בצפיפות בלי תנאים סבירים, עם החזר משכנתא חודשי של 8,500 ₪ למשך 30 שנים, לחשוב שלש פעמיים לפני רכישת זוג נעלים לילד, בלי שקל לחיסכון ויתרה לנישואי הילדים, זה לחיות בעניות ומסכנות.

על כגון זה נאמר: 'איזה חכם - הרואה את הנולד'. בנפשנו הדבר.

כותב המאמר: הרב אריה ליבוביץ מנהל גמ"ח יד שמשון - מודיעין עילית
בברכת יישר כח גדול

מבוא לכשרות השקעות בשוק ההון

מאת הגאון הגדול מו"ר רבי יעקב לנדו שליט"א

– רב שכונת "גני אילון"-לוד ומרבני ועד ההלכה 'גלאט הון'

מתוך שיעור שנמסר ע"י רבינו שליט"א, ונכתב ע"י אחד השומעים,
הוגה וסודר מחדש ע"י רבינו שליט"א לבקשת 'ארגון בנקל'.

ראשית עלינו לבאר את עקרונות המערכות הפיננסיות הקיימות ואת השאלות ההלכתיות הקשורות:

שוק ההון הינו מקום בו יכול כל אדם להשקיע את כספו על ידי קניית ניירות ערך, ויש לזה שני צורות עיקריות ראשית בדרך של מניה כלומר קניית חלק בחברה כלשהיא וכשהחברה מצליחה נוצר ביקוש למניותיה וע"י כך מחירם עולה ובעלי המניות מרוויחים ממכירת המניה בעת עלייתה, וכן היות ובעלי המניות הם בעצם בעלי החברה מפעם לפעם החברה מחלקת דיבדנדים שהם רווחים הנגזרים מפעילות החברה, הדרך השנייה להשקעה היא באגח"ס, שהיות והחברות נצרכות לתזרים מזומנים הם מנפיקות אג"ח שהוא שטר חוב בו הם מעוניינות ללוות כסף מהציבור תמורת ריבית, הרווח מאג"ח הוא ראשית הריבית עבור ההלוואה, שנית ערכו נקבע ג"כ לפי היצע וביקוש ע"פ אמינות החברה וביצועיה הפיננסיים.

כיום צורת קרנות הפנסיה והגמל הם שכספי הפנסיה מושקעים בשוק ההון על שלל צורותיו השונות לכך הוקמו גופי כשרות העוסקים במתן פתרונות הלכתיים לשאלות המתעוררות.

בעוד בקניית אגח"ס אפשר לפתור את הבעיה בצורה פשוטה ע"י כתיבת הית"ע בין כל קוני האג"ח לבין החברה המנפיקה אותו ודי בזה, במנייה לעומת זאת מכיוון שבפשטות מנייה היא שותפות גמורה בחברה על כל שלל הפעולות שהחברה עושה נמצא שכדי לקנות מנייה של חברה עלינו לבדוק שהחברה אינה מלווה או לווה בריבית בשום צורה מה שכמעט לא שייך במציאות בת ימינו וכן יש בכך חשש של חמץ וחילול שבת וכיו"ב, אי לכך הוראתם של גדולי הפור סקים שיש להימנע מהחזקת מניות דרך קרנות בכל צורה שהיא [הוראה זו נמצאת בקו ההנחיות של כשרויות 'גלאט הון' ו'העדה החרדית'].

הפיתרון הקיים כיום בכשרויות המהודרות הוא היחשפות למניות באופן עקיף דרך מחקי מדד ודומיו, כלומר ישנם קרנות שלוקחות את כספי העמיתים ומבטיחות לתת לבעלי הכסף לפי מדד מסוים של סך חברות מסויים שבשקלול דעת המומחים הסיכוי של אותם חברות להרוויח, וחברות הגמל והפנסיה רוכשות קרנות אלו.

הדרך של קרנות אלו להיות צמודים למדד תתכן בשני דרכים, א. קניית אותם מניות מרכיבי המדד באופן ישיר, ובדרך זה יוצא שהעמית נחשב בעלים על המניות, כי הקרן רוכשת אותם עבורו, ושוב באנו לידי איסור בהחזקת מניות של חברות העוסקות באיסורי תורה. ב. דרך נוספת שדרכה אפשר להיחשף לסחר במניות היא דרך קניית אופציות וחוזים יובוארו כדלהלן:

אופציה כשמה כן היא אפשרות להרוויח כלומר שבמקום שהקונה יצטרך לשלם את כל מחיר המניה הוא משלם לחברה מסוימת סך חלקי של מחירה (5%) ובכך הוא מבטיח לעצמו שבהנחה וירצה לקנות את המניה בעתיד ישלם רק את הפער שבין הסכום ששילם כעת לבין סכום שווי המניה בשעה שהתנה עם החברה שיקנה אותה. חוזים - אלו הן שטרי התחייבות שחברה חיצונית מתחייבת את עליית המדד בתאריך המימוש, בתמורה לכך שרוכש החוזה נותן התחייבות נגדית של ירידת ערך המדד בתקופת מימוש המוסכמת, או בתמורה לרביית מינימלית בגין אותם החזקות שהחברה המתחייבת מחזיקה במניות שבמדד.

מחקה מדד s&p500:

הדבר שנוסף לכשרויות המהודרות בעת האחרונה הוא מחקה מדד s&p500 ובכדי להבין את עניינו ואת הסיבה שהוא הוכשר יש להקדים כדלהלן:

1. מדד s&p500 כולל חברות בהחזקה מוחלטת של יהודים, ולכך אין מקום להתיר לרכוש מדד זה על סמך ההיתר שחברה בעלת רוב גויי נחשבת כממון גוי, כי אותם חברות שהם בבעלות ישראל נרכשות באופן פרטני [בתוך סל המדד] ושוב יש כאן בעלות ישירה בחברה של ישראל העוסק בדברים האסורים.
2. עד לא מזמן אחת מדרכי ההשקעות הייתה באופן של תעודת סל כלומר בתי ההשקעות יוצרים סל מניות מסויים והמשקיע מקבל אחוזי רווח כפי עליית מדד הסל, בהשקפה ראשונה יש לדון את הכסף הניתן לבית ההשקעות כהלוואה בהית"ע והריבית היא משתנה לפי ערך עליית מדד הסל, אלא דא עקא שהיות והית"ע מורכב מפלגא מלווה פלגא פיקדון, והתנאי המותנה עם חברת ההשקעות הוא שיקנו בדווקא את מניות החברות המרכיבות את הסל, א"כ המתעסק קונה בציווי הנותן ועבורו מניות אסורות בכספי הפיקדון, ואל יאמר הנותן "חלקי במותרים" מכיוון שהרי הנותן תובע לקבל את עליית ערך כל הסל ולא רק את עליית הערך של המניות

המותרות שבתוך הסל, ולכן יש לאסור מצב זה בו קונים מניות עבור עמיתי הסל מחמת שיש בזה קניית מניות אסורות עבור ובציווי הנותן, ונושא זה עמד בעין הויכוח בין כשרות גלאט הון לכשרות העדה החרדית.

בשנים האחרונות השתנה התנהלות של תעודות סל ונהיו קרנות סל, שמשמעות הדברים היא שסל המניות שרוכשת הקרן נרכש עבור העמיתים והרי הם בבעלותו, ושוב כלל לא שייך היתר עיסקא, אלא קניית קרן סל משמעותה היא קניית המניות שרוכשת קרן הסל, ולכן ירד מהפרק כל הנדון [הנ"ל אות ב] להכשיר קרנות סל על ידי היתר עיסקא.

אך בשונה מקרנות סל, שבהם רוכשות הנהלת הקרנות את המניות עצמן, בקרנות מחקה מדד S&P 500 אין הדרך להחזיק את המניות אלא חוזים עליהם, ועוד סוגי ניירות ערך שונים הנצמדים למדד, כל עוד והקרן רוכשת את המדד רק דרך חוזים אין בה חשש של החזקת מניות, אך ישנם קרנות שרוכשות את המדד גם דרך קרנות סל של ארצה"ב וכיו"ב הנקראים **ETF**, קרנות אלו מנהלות באופן שהקרן רוכשת המניות עצמן עבור הרוכש, ולכן שוב יש כאן החזקה ישירה של המניות.

נקודה נוספת יש בקרנות מחקי מדד הנ"ל הוא אותם ני"ע ששם בפועל מושקע רוב הכסף של העמיתים, חשוב מאד להבין פרט זה, כי רבים טועים בו וחושבים שבקרנות מחקי מדד כל ההשקעה היא אך ורק במדד, והדברים ממש לא נכונים, ונבארם:

בהיות ואת רווחי המדד מקבלים העמיתים דרך החוזים, אזי הכסף עצמו מושקע בהשקעות בסיכון נמוך יותר, כמו אגח"ם או אפילו מניות סולידיות, רווחי השקעות אלו משמשות את חברת הניהול לשלם מהם את התמורה שהם נדרשו לשלם לחברה שעמה הם ערכו את החוזה על עליית המדד, הן אם הם התחייבו לשלם את ירידת המדד, או [להתקזז מול] הרבית המינימלית בגין אותם מניות של המדד המוחזקות אצל החברה המתחייבת בחוזה, והיות וקרן סל עניינה הוא חברה מנהלת בעלמא וכמו שנתבאר למעלה, נמצא א"כ שהשקעתם של הכספים הנעשית עבור העמיתים הרי היא בבעלותם הגמורה.

לחדד יותר את ההבנה שהכספים המושקעים בני"ע בעלות סיכון נמוך המה בבעלות העמית, נוסף שלבסוף הרווח של העמית שנכנס לחשבון הוא הפער שבין הרבית המינימלית לעליית המדד בתקופת הפדיון של החוזה, ובתוספת היתרה שנותרה מרווחי ההשקעות בעלי הסיכון הנמוך [שהושקע שם כספן], כך שהסכום שנותר בחשבון מורכב ממה שהתקבל בעד החוזה על המדד, וכן ממה שההשקעות שהושקע בהם כספו הניבו [לאחר שקיזזו מהם את הסכום שחייבים לשלם לחברה (או לעצמם) שערכו עמה את החוזה על המדד].

לאור האמור נבין מה הם ההקפדות של נהלי הכשרות של גלאט הון בהכשר מחקי המדד הנ"ל:

- א. לוודא שהכספים מושקעים רק בהית"ע, היינו או ברכישת אגח"ם שלהם הת"ע פרטי, או בפק"מ בבנקים בא"י החתומים בהית"ע פרטי עם עמיתי המסלול, ולא מאפשרים את הנחת הכספים בבנקים או בהשקעות בחו"ל ששם אין אפשרות של היתר עיסקא.
- ב. שרכישת המדד תהיה דוקא דרך חוזים [או אופציות] ובשום אופן לא בניירות ערך הנקראות **ETF** שרוכשים את המניות עצמן עבור העמיתים, וכן כספי הבטחונות שלהם נמצאים בפיקדונות בנקאיים בחו"ל.

שני הקפדות אלו הם הגורם שמהווה חייץ בין אותם קרנות וקופות מחקי מדד S&P 500 שיש להם אישור כשרותי גלאט הון לקרנות שאין להם כשרות, ואף שבסופו של יום הניהול הפיננסי של הקרנות זהה, מבחינה הלכתית תהום פעורה ביניהם, ועל זה נאמר אני ד' שהבחנתי במצריים בין טיפה לטיפה!

[1] בשאלת הבעלות על מניות נחלקו הפוסקים עיין בהרחבה בספר תקנת הריבית הארוך, אך לעניין קרנות פנסיה אין כ"כ משמעות למחלוקת מכיוון שגם טענות המקילים הינם בעיקר כאשר מדובר על קנייה יחידנית של אדם פרטי ששם היו מגדולי הפוסקים שסברו שכל הקנייה הינה לעניין רווח והפסד ולא עבור בעלות בחברה, אמנם בקנייה דרך כל קרן שהיא היות והקרן מאגדת בתוכה מספר רב של קונים בסכומי כסף משמעותיים לכן היא מצביעה ומתערבת בניהול בפועל של החברות בהם מניות העמיתים מושקעות, ולא זו בלבד אלא החוק מחייב זאת בכדי להבטיח את כדאיות ההשקעה לעמיתים, ומכיוון שכך בציור זה רוב מניין ובניין של הפוסקים מודים שהחזקת המנייה משמעותה ההלכתית היא בעלות ואחריות על כל פעילות החברה.

[2] ובייחוד שחלקם היחסי בסל הוא ככל הנראה זניח.

[3] והיות הכספים בחו"ל אינו גורם להיות ממון עכו"ם ואפילו לא רוב עכו"ם מחמת שיהודים רבים מחזיקים במניות ובעלות בנקים וחברות בחו"ל.

בעולם
התורה
מתרחשת

מהפכה

אברכים בני עלייה, כבר מצאו
את הכולל המתאים עבורם עם
מערכת 'מקום שליבו חפץ'

2,784

למציאת ה"מקום שליבו חפץ" שלך ניתן לפנות למערכת

בעמדות נדרים פלוס - 'מקום שליבו חפץ' | 077-251-9000 שלוחה 66

הודעה לתורמים לעמותות ומזדכים לפי סעיף 46 – רפורמת הדיווח החדשה ברשות המיסים (חל מ־1.1.2026)

רשות המיסים השיקה רפורמה חדשה בתחום התרומות, שמטרתה ליצור שקיפות מלאה ולהקל על תהליך קבלת זיכוי המס. החל משנת 2026, כל קבלה על תרומה לעמותה בעלת אישור לפי סעיף 46 תחויב לקבל **מספר הקצאה** ייחודי מרשות המיסים.

להלן עיקרי הדברים החשובים לכל תורם:

1. איך זה עובד מעכשיו?

- כל תרומה מקבלת מספר הקצאה רשמי המונפק מרשות המיסים.
- הקבלות מדווחות ישירות למערכת הדיגיטלית הממשלתית – ללא צורך בשמירת מסמכים.
- הדיווח האוטומטי מבטיח תיעוד מלא, אחיד ומדויק לצורך קבלת זיכוי מס.

2. מה זה אומר מבחינת זיכוי המס?

- זיכוי המס על תרומות נשאר כפי שהיה – בהתאם להוראות הדין.
- הרפורמה אינה משנה את מועד קבלת ההחזר אלא רק מבטיחה שהדיווח יהיה מסודר, אחיד ומגובה על ידי רשות המיסים.
- כל תרומה שנרשמה במערכת עם מספר הקצאה תיחשב תרומה מוכרת לצורך הזיכוי.

3. כיצד ומתי מתקבל ההחזר?

- ההחזר על תרומות מתקבל במסגרת הדוח השנתי שמוגש לרשות המיסים.
- לאחר הגשת הדוח, רשות המסים מבצעת את החישוב ומעבירה את ההחזר ישירות לחשבון הבנק.
- משך זמן הטיפול משתנה, אך לרוב נע בטווח של מספר שבועות עד מספר חודשים מרגע שהדוח נקלט ועובד.
- שכירים יכולים לקבל את הזיכוי גם במהלך שנת המס: התרומות מופיעות באזור האישי של התורם באתר רשות המיסים, והוא יכול לבצע תיאום מס, להביא למעסיק את האישור ולהזדכות כבר במשכורת הבאה.
- תורמים שאינם שכירים או שכירים שלא עושים תיאום מס – יוכלו לקבל את ההחזר לאחר הגשת הדוח השנתי, או להגיש בקשת החזר לשנים הקודמות, כפי שהיה נהוג עד היום.

4. אחריות התורם – חשוב מאוד!

- כדי להבטיח זיכוי מס מלא, יש לוודא שפרטי הזיהוי שלכם מדויקים.
- לתורמים דרך מערכת "נדרים פלוס" או "קהילות" עליכם לוודא שבאזור האישי מופיע **מספר זהות תקני ומעודכן**.
- אם המספר חסר או שגוי – חובה לעדכן אותו.
- ללא מספר זהות תקין, רשות המיסים לא תוכל לשייך את התרומה אליכם, ולכן לא תוכלו לקבל זיכוי מס.

5. למה זה חשוב?

- מבטיח קבלת זיכוי מס בצורה חלקה.
- מונע טעויות והתכתבויות מיותרות עם רשות המיסים.
- תהליך שקוף, אמין ופשוט עבור כל תורם.

כאן גרים

חכמים ששיפרו את איכות החיים

ועברו לדירות 4 או 5 חדרים מרווחות שמשאירות בסף בכים
ומאפשרות לגדל את הילדים בשכונה של תורה וגדולה.
נוף בוגר פוריה, כאן, זו הבחירה המועדפת של משפחות אנ"ש.

לפרטים: 03-644-5553
0800:0

הקריה החדידת בסביריה עילית

בסיעתא דשמיא • ימי החנוכה תשפ"ו ||||| חיסכון לעתיד: איך תדאגו לדור הבא כבר היום

סבא נותן לנו השנה דמי חנוכה?

והסבא, שכה אוהב את נכדו, עומד בצד ומחייך לעצמו בהנאה, בסיפוק. אח! לו ידעת, נכדי היקר, היכן מונחים כעת דמי החנוכה שלך - לבטח היית משתתק. מבין. אבל זו בדיוק הבעיה. שגם אם אסביר לך - לא תבין. כי מה לעשות, עוד לא הגעת לגיל. אז כשתגדל - תבין. אני בטוח.

...

בכל שנה, הילדים והנכדים שלנו מקבלים 'דמי חנוכה' - מנהג עתיק יומין שעובר מדור לדור (נוהגין הנערים העניים לסבב בחנוכה על הפתחים, מג"א).

לרוב, דמי חנוכה ניתנים כמתנה סימבולית: כמה שטרות, מעטפה, אולי גם צעצוע. אבל אפשר גם לקחת את אותה מתנה זעירה ולהפוך אותה לגרעין שיניב פרי בר קיימא

בעוד 10, 15 או 20 שנה. אז השנה, בואו וניקח זאת לכיוון אחר, צעד אחד קדימה. נעצור לרגע ונשאל את עצמנו: מה יקרה אם דמי החנוכה יהפכו למתנה של ממש לעתיד? אולי במקום לתת סכום שנעלם אחרי זמן מה, כמו צעצוע משעשע או ממתק מסוכר - אפשר להפוך אותם לגרעין של ביטחון כלכלי ארוך טווח? מה אם במקום כסף שמתבזבז - ניתן להם השקעה חכמה כמתנה? הרצון לדאוג לעתיד הילדים והנכדים הופך טבעי יותר ויותר ככל שמתבגרים - והיום יש כלים פשוטים ואפקטיביים לעשות את זה נכון.

בשורות הבאות, אעלה בפניכם את האפשרויות, כדי שבעוד 20 - 30 שנה נוכל לעמוד מול הבנים / הנכדים, ולומר להם בפה מלא את התשובה: "נכדי היקר! נכון, באותם שנים לא קיבלת דמי חנוכה. אך כעת הגיע זמן הפירעון, הרי: שלך. לפניך. נכד אהוב!"

חנוכה שמח!
למה

אל מה לה מצמצם שיק המון?

תאר לעצמך שוק - כמו שוק פירות וירקות - רק שבמקום למכור תפוזים ועגבניות, מוכרים בו חלקים מחברות (מניות), או הלוואות שהמדינה והחברות לוקחות (אג"ח). שוק ההון הוא המקום שבו אנשים, חברות וממשלות משקיעים ומגייסים כסף.

ואיך אני מרוויח מזה?

בדיוק כמו שחקלאי שותל עץ כדי שיניב פירות - אתה שם כסף באחד מהמוצרים של שוק ההון (למשל מניות), וכשהחברות מרוויחות, גם אתה מרוויח.

השווי של ההשקעה שלך עולה, ואתה יכול למכור אותה בעתיד ביותר כסף ממה ששמת בהתחלה.

דוגמה פשוטה:

- אתה קונה "חתיכה קטנה" מחברת שוקולד גדולה - זה נקרא מניה.
- אם החברה מצליחה - החתיכה שלך שווה יותר.
- אם תחליט למכור - תקבל יותר כסף ממה ששילמת.

ומה אם אני לא יוצא לפחות חברים?

ומה אם אני לא יודע לבחור חברות? כאן נכנסים לתמונה אנשי מקצוע - מנהלי השקעות / סוכני ביטוח. הם בוחרים בשבילך באילו מניות

• איך דמי חנוכה יכולים להפוך ל-100,000 ש"ח? •

אם הכסף מושקע במסלול נכון ותואם לפרופיל האישי שלכם, נניח שסבא או הורה מחליט להפקיד 20,000 ש"ח בקופת גמל להשקעה או בחיסכון ייעודי לילד בגיל צעיר (נניח גיל שנה).

אם הכסף מושקע במסלול נכון ותואם לפרופיל האישי שלכם, בהנחת תשואה ממוצעת של 8% שנתי - אז:
• לאחר 20 שנה (גיל 21 לערך)

הסכום צפוי לגדול לכ-95,000 ש"ח (ברוטו, לפני מס רווחי הון).

• אם ממשיכים להשאיר את הכסף מושקע עד גיל 30 - בלי לגעת בו:

הסכום עשוי להגיע כבר לכ-200,000 ש"ח!!

וכל זה - מהשקעה חד-פעמית של דמי חנוכה בגובה 20,000 ש"ח בלבד.

יחסי יתרונות:

- נזילות מלאה בקופת גמל להשקעה - אפשר למשוך מתי שרוצים.
- ניתן להשקיע בשם הילד או ההורה.
- אפשר להפקיד גם סכומים קטנים בהמשך ולבנות חיסכון שצומח לאורך שנים.
- מתאים גם כחלק מתכנון מס למשפחה.
- הטבות מס משמעותיות, במיוחד בקופות גמל להשקעה וקרנות השתלמות.

או אג"ח להשקיע, לפי רמת סיכון שמתאימה לך, וכמובן, במסלולים נוספים שהם עם תעודות כשרות, על פי ההלכה.

מה חשיב לזקן?

- הכסף לא גדל מייד - שוק ההון עובד לטווח ארוך. צריך סבלנות.
- יש סיכון - לפעמים יש ירידות, אבל בטווח הארוך השוק בדרך כלל עולה.

- הכסף שלך עובד בשבילך - גם כשאתה ישן.

אז למה זה כדאי?

כי לאורך שנים, שוק ההון נותן תשואה (רווח) גבוהה יותר מכל חיסכון רגיל בבנק.

קרן השתלמות לטווח ארוך

אם יש לכם קרן לא פעילה - אפשר להשאיר אותה לצמות, והיא נזילה (נזילות - ניתן למשוך את הכסף בכל רגע, ללא קנס - במקרים מסוימים). לאחר 6 שנים. גם זו דרך להעביר הון נקי ממס לדור הבא.

קופת גמל להשקעה

מוצר חיסכון שמאפשר להפקיד עד כ-80,000 ש"ח בשנה, עם אפשרות משיכה בגיל פרישה כקצבה פטורה ממס. ניתן לפתוח קופה כזו גם לילד או נכד - ואתם מחליטים מתי וכיצד להעביר להם.

אז היכן נפקיד את דמי החנוכה?

מלגה בין-גורית מתוכננת

לא חייבים לחכות ליום שאחרי. באמצעות ייפוי כוח מתמשך או תכנון מס נכון, אפשר להתחיל להעניק סכומים קטנים או נכסים - בצורה מדורגת, שקולה ועם שליטה מלאה.

מלגה חייט צמ רכיב חיסכון

ישנם מוצרים שמאפשרים חיסכון עם מוטבים מוגדרים מראש, כך שבמקרה פטירה - הסכום עובר ישירות לילדים או לנכדים, מחוץ לעיזבון.

השוק לא מחכה - וגם אתם לא צריכים. פנו עוד היום:

☎ **054-84-333-45**

✉ **Office@winberger.co.il**

אז מה חשיב מפקיד?

ממחשבה - למעשה:

- פונים לסוכן ביטוח מוסמך.
- בוחרים יחד את האפיק המתאים לפי גיל הילד, טווח הזמן והעדפות ההורים.

בדקו את הארנק שלכם אם יש שטרות של דולר אחד הם עשויים להיות שווים עד 150,000 דולר

לפני שאתם מוציאים את שטר הדולר הזה בארנק, תעשו קצת מחקר. ייתכן שיש לכם הרבה יותר כסף ממה שאתם חושבים. אספני מטבעות ומטבעות בארה"ב מוכנים לשלם עד 150,000 דולר בחיפוש אחר שטרות נדירים של דולר אחד עם שגיאת הדפסה מסוימת מלשכת החריטה והדפוס האמריקאית.

שתי קבוצות של שטרות של דולר אחד הודפסו, אחת בשנת 2014 ואחת בשנת 2016, הכוללות את השגיאה הספציפית הזו, והשטרות נכנסו למחזור לפני שהתגלתה הטעות.

מעל 6 מיליון שטרות של דולר אחד שהודפסו בצורה שגויה במחזור

בנובמבר 2014, הלשכה האמריקאית לחריטה ודפוס שלחה בקשה למתקן שלה בושינגטון הבירה להדפיס אצווה של שטרות דולר. ביולי 2016, אותה בקשה בדיוק נשלחה למתקן בפורט וורת'.

חוסר תקשורת זה הוביל להדפסת דולרים עם מספרי סידוריים כפולים, מה שמזייף טכנית את המטבע שלהם. בדרך כלל, לכל שטר במחזור יש מספר סידורי ייחודי לזיהוי.

אף אחת מהטעויות לא נתפסה על ידי הלשכה האמריקאית לחריטה ודפוס, וכעת אספני מטבעות תוהים למצוא זוגות תואמים של שטרות דולר עם מספרי סידוריים כפולים אלה.

בסך הכל, ישנם 6.4 מיליון זוגות של שטרות של דולר אחד עם מספרים סידוריים תואמים. אמנם זה אולי נראה הרבה, אך מיליארדי דולרים נמצאים במחזור, ועד היום, רק תשעה זוגות תואמו.

כיצד התגלתה השגיאה?

הטעות נעלמה עד שאספן שטרות מצא אנומליה במסמכים הציבוריים של לשכת החריטה והדפוס. בעוד שהלשכה לא גילתה את טעותה, הגיש האספן בקשה במסגרת חוק חופש המידע לקבלת פרטים נוספים. הממשלה הודתה בטעות ובקיומם של 6.4 מיליון זוגות שטרות עם מספרים סידוריים תואמים.

כיצד לזהות שטרות בשווי של עד 150,000 דולר

ישנם שלושה דברים שאתם צריכים לדעת כדי לזהות את השטרות המודפסים בצורה שגויה שיכולה להיות שווה הון קטן:

- תאריך הסדרה הממוקם ליד תמונתו של ג'ורג' וושינגטון חייב להיות "סדרה 2013".
- על השטר להיות מצויד בחותמת "B" של הפדרל ריזרב מעל המספר הסידורי
- המספר הסידורי חייב להסתיים בכוכבית (*)
- ולהימצא בין B00250000 - B00000001* או B096000000 - B03200001*

מה לעשות אם אתה הבעלים המאושר של אחד השטרות המודפסים בצורה שגויה

אם יתמזל מזלכם ונתקלתם באחד משטרות הדולר האלה בארנק, אתם צעד אחד קרוב יותר לפדות אותו. אבל הערך של טעות ההדפס הספציפית הזו טמון בשילובו לשטר השני עם מספר סידורי תואם.

עד כה זוהו 37 זוגות שלמים. עם זאת הוקם בעבר פרויקט כדי לקטלג את כל השטרות שנמצאו ולהקל על קנייה או מכירה ליצירת זוג תואם, ומעל 10,000 שטרות זוהו על ידי הפרויקט תוך ציון הבעלים הנוכחי והמספר הסידורי.

בשנת 2021, האוספים שעמדו מאחורי הפרויקט זגרוס/וינוגרד פרשו מתפקידם, והמאמץ נסגר. עם זאת, אספן חדש הצטרף כדי לעזור לבעלי שטרות כוכבים שהודפסו בצורה שגויה למצוא זוג תואם. ומספר השטרות שנמצאו גדל ליותר מ-36,000 מספרים סידוריים.

מצורף כאן דוגמא לשטר שקבלנו במערכת לפרסום

יש לכם שטר זהה?

יש לכם שטר מהסדרה?

שלחו לנו ואולי נמצא במאגר
התאמה ותוכלו לממש את שוויו

יש לשלוח במייל למערכת "קובץ
גליונות" k.gilyonot@gmail.com

לראותם לראות את גדולי ישראל

עלון מס. 238 | חנוכה תשפ"ו | יו"ל ע"י מערכת "קובץ גליונות" | k.gilyonot@gmail.com

סביבוני מיוחדים מתקופת השואה ועוד באדיבות 'גנזך קדוש ד'

גדולי ישראל במנהג סיבוב הסביבון

הרבי מקלויזנבורג רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם זצוק"ל

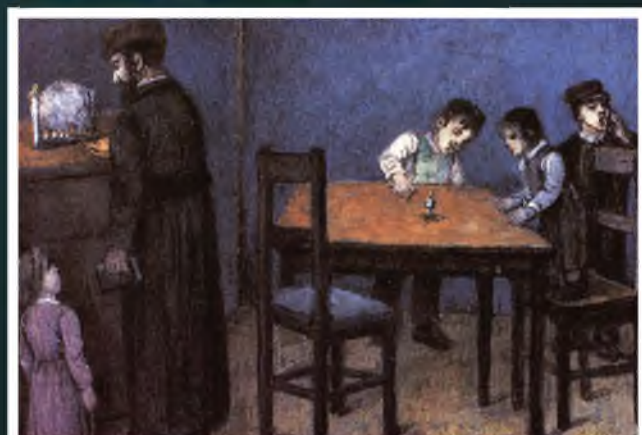
מרן הגר"י אדלשטיין זצוק"ל

הגאון הפוסק רבי שמואל הלוי וואזנר זצוק"ל

המשגיח דשיבת 'קול תורה' הגה"צ רבי גדליה אייזמן זצוק"ל

ציור מיוחד לילדים במשחק הסביבון
מאת הצייר ק. פלסונהארט שנת 1893 K Felsenhardt

חנוכיות זעירות מיוחדת שנבנו בתוך המחנות בימות השואה מתוך מסירות נפש ונשתמרו עד היום

מנורת חנוכה מתקפלת (מנורת שד"רים) שניתנה כמתנה עם הקדשה למרכזי חיים רומקובסקי, ראש היודנראט, מאת זישו אייבושיץ, שהיה מנהל בית החרושת לנייר בגטו לודז', החנוכיה נמצאה בהריסות ביתו של רומקובסקי בגטו. המנורה מיניאטורית בצורת סידור תפילה או ספר ועליה הקדשה באידיש - "דעם חשובן ה' פרעזעס"

"מ.ח. רומקובסקי ז. אייבושיץ ליצמנשטט געטא"

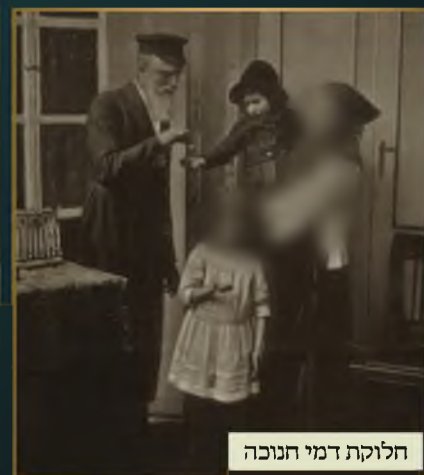
כשהמנורה פתוחה ישנה חריטה מתחת לקנים של ברכת הדלקת נרות חנוכה.

חנוכיה מיניאטורית באדיבות 'יד ושם'

חנוכיה מכסף מתקפלת מספר קיפולים עד לצורה קטנה ביותר מעשה ידי ר' יהודה אריה בלקובסקי מקרית אתא שבנה אותה בגיטו והשתמש בה במהלך שהייתו בגיטו באדיבות גנוך קידוש ד'

חלוקת דמי חנוכה

בחנוכה הזה מאירים 4,280 משפחות

וזוכים לגזירת מלך

יזככלו מזונותיכם

"ותזכו להינצל מכל צרה וחולי
ותזכו לעשות שמחות בביתכם
בקרוב ויזככלו מזונותיכם
מתוך בריאות ונחת מכל יוצאי
חלציכם"

בברכה נאמנה
אזר לה' כסלו תשפ"ז

משה הלל הרש
דוד טווערסקי

דוב לנדו
אברהם סלים

שליח גדולי הדור
יביא לכם עד
הבית את השטר
"יזככלו מזונותיכם
- חנוכה תשפ"ז"

לציין מס' קרן 7410 - הצלת אלפי משפחות במצוקה

1-800-22-36-36

ועד הרבנים
לעניני צדקה בארה"ק

עתיד חדש בפתח

**מועצת רכסים מקדמת בברכת יישוב טוב
את מאות המשפחות החדשות העוברות להתגורר
בשכונת 'חיים ושלום' (מצפה השחר)**

**אנו ממשיכים בתנופת הבניה, בפיתוח הסביבתי המתמיד
ובאכלוס פרויקטים חדשים נוספים ברחבי העיר**

מרדכי ויזגן
סגן ומ"מ ראש המועצה

יצחק רייך
ראש המועצה

